

แผนยุทธศาสตร์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570)

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

OFFICE OF NATURAL RESOURCES AND ENVIRONMENTAL POLICY AND PLANNING

คำนำ

แผนยุทธศาสตร์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อปรับปรุงการกำหนดทิศทางของการดำเนินงานด้านนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้สอดคล้องและตอบสนองกับแนวโน้ม ทิศทางและสถานการณ์ปัจจุบันของประเทศ ประกอบด้วย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 – 2580) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม (พ.ศ. 2566 - 2570) และแผนปฏิบัติการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมจากคณะผู้บริหารและบุคลากรของ สผ. ทุกระดับ

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะเป็นประโยชน์ต่อทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบูรณาการการทำงานด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการเติบโตของประเทศอย่างยั่งยืนและยังประโยชน์แก่ประชาชนทุกคน

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สิงหาคม 2566

สารบัญ

ส่วนที่ 1 กรอบแนวคิดในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570)

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560	1
ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580)	2
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566-2580)	4
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570)	8
เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)	10
แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม (พ.ศ. 2566-2570)	12
แผนปฏิรูปราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570)	
ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	13
แผนอื่นที่เกี่ยวข้อง	13

ส่วนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐาน

หน้าที่และอำนาจ	14
โครงสร้างองค์กร	15
กฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ	16
กลไกและวิธีการให้บริการแก่ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	17

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์สถานการณ์และสภาพแวดล้อม

การวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่า (The Value Chain Analysis)	19
การวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน (The Current Profile Analysis)	22
การวิเคราะห์ตัวแปรทางยุทธศาสตร์ (Strategic Variables)	30
การวิเคราะห์แนวโน้มในอนาคต (Future Business Area)	35
การแปลงแผนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ (BSC : Balanced Scorecard)	40

ส่วนที่ 4 แผนยุทธศาสตร์

วิสัยทัศน์ (Vision)	43
พันธกิจ (Mission)	43
ภารกิจ (Duty)	43
วัฒนธรรม (Culture)	44
ค่านิยมหลัก (Core Value)	44
ประเด็นยุทธศาสตร์	45
แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Map)	47

ประเด็นยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย กลยุทธ์ โครงการ/กิจกรรม แนวทาง และหน่วยงานรับผิดชอบ	49
ส่วนที่ 5 แนวทางการขับเคลื่อนแผนฯ ไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล	
แนวทางการขับเคลื่อนแผนฯ ไปสู่การปฏิบัติ	60
การติดตามประเมินผล	60
เครื่องมือในการติดตามประเมินผล	61
ภาคผนวก ก	
ภาคผนวก ข	
ภาคผนวก ค	

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1 โครงสร้างองค์กรสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	16
ภาพที่ 2 รายละเอียดการวิเคราะห์ SIPOC Model ของ สผ.	20
ภาพที่ 3 ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ของ สผ.	21
ภาพที่ 4 สภาพสนามแข่งขัน (Sandbox Competition)	29
ภาพที่ 5 ขั้นตอนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570) สำนักงานนโยบายและแผน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	42
ภาพที่ 6 แผนที่ยุทธศาสตร์สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	48

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน (The Current Profile Analysis)	22
ตารางที่ 2 บทวิเคราะห์ตัวแปรทางยุทธศาสตร์ (Strategic Variables)	31
ตารางที่ 3 เป้าประสงค์ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์	46
ตารางที่ 4 ประเด็นยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย กลยุทธ์ โครงการ/กิจกรรม แนวทาง และหน่วยงานรับผิดชอบ	49

ส่วนที่ 1

กรอบแนวคิดในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ สผ.
ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570)

ส่วนที่ 1

กรอบแนวคิดในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570)

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรอบแนวคิดในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้นำนโยบายและแผนของชาติในทุกระดับที่เกี่ยวข้องมาจัดวางเป้าหมายและถ่ายทอดเชื่อมโยงให้สอดคล้องและตอบสนองกับแนวโน้ม ทิศทาง และสถานการณ์ปัจจุบันของประเทศ ประกอบด้วย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2580) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม (พ.ศ. 2566 - 2570) และแผนปฏิบัติการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้ดำเนินการร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 เพื่อใช้เป็นหลักในการปกครอง และเป็นแนวทางในการจัดทำกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญและกฎหมายอื่น โดยได้กำหนดกลไกเพื่อจัดระเบียบและสร้างความเข้มแข็งแก่การปกครองประเทศขึ้นใหม่ด้วยการจัดโครงสร้างของหน้าที่และอำนาจขององค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2560

มาตรา 43 (2) จัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืนตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 50 (8) ร่วมมือและสนับสนุนการอนุรักษ์และคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ ความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งมรดกทางวัฒนธรรม

มาตรา 57 (2) อนุรักษ์ คุ้มครอง บำรุงรักษา ฟื้นฟู บริหารจัดการ และใช้หรือจัดให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ ให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน โดยต้องให้ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมดำเนินการและได้รับประโยชน์จากการดำเนินการดังกล่าวด้วยตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 58 การดำเนินการใดของรัฐหรือที่รัฐจะอนุญาตให้ผู้ใดดำเนินการ ถ้าการนั้นอาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง รัฐต้องดำเนินการให้มีการศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนหรือชุมชน และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนและชุมชนที่เกี่ยวข้องก่อน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาดำเนินการหรืออนุญาตตามที่กฎหมายบัญญัติ

บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยงานของรัฐก่อนการดำเนินการหรืออนุญาตตามวรรคหนึ่ง

ในการดำเนินการหรืออนุญาตตามวรรคหนึ่ง รัฐต้องระมัดระวังให้เกิดผลกระทบต่อประชาชน ชุมชน สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพน้อยที่สุด และต้องดำเนินการให้มีการเยียวยาความเดือดร้อน หรือเสียหายให้แก่ประชาชนหรือชุมชนที่ได้รับผลกระทบอย่างเป็นธรรมและโดยไม่ชักช้า

มาตรา 72 (3) จัดให้มีมาตรการกระจายการถือครองที่ดินเพื่อให้ประชาชนสามารถมีที่ทำกินได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

2 ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 65 กำหนดให้รัฐจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการร่วมกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 โดยกำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อรับผิดชอบในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งได้ดำเนินการแล้วเสร็จ และประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2561

วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” โดยมียุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง คือ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

1. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว มุ่งเน้นการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจให้เติบโตและมีความเป็นธรรมบนความสมดุลของฐานทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ด้วยเศรษฐกิจฐานชีวภาพ นำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิต เพิ่มความเป็นธรรมทางสังคม สามารถลดความเสี่ยงของผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและลดปัญหาความขาดแคลนของทรัพยากรลงได้ โดยมีเป้าหมายสู่สังคมที่มีระดับคุณภาพชีวิตที่สูงขึ้นแต่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่ำลง ผ่านแนวทางและมาตรการต่าง ๆ เช่น การบริโภคและการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพิ่มพื้นที่สีเขียวและป่าไม้ รักษาฐานทรัพยากรสัตว์ป่าและความหลากหลายทางชีวภาพ ส่งเสริมให้สิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทรและเสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติ

2. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล มุ่งเน้นการให้ความสำคัญกับการสร้างการเติบโตของประเทศจากกิจกรรมทางทะเลที่หลากหลายควบคู่ไปกับการดูแลฐานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งหมด ภายใต้อำนาจและสิทธิประโยชน์ของประเทศที่พึงมีพึงได้ เพื่อความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม โดยมุ่งเน้นการถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องทะเลที่ถูกต้องและเพียงพอ เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพทางทะเล ปรับปรุงและฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบ พัฒนาและเพิ่มสัดส่วนกิจกรรมทางทะเลที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

3. **สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ** มุ่งเน้นลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และสร้างสังคมคาร์บอนต่ำ ปรับปรุงการบริหารจัดการภัยพิบัติทั้งระบบ และการสร้างขีดความสามารถของประชาชนในการรับมือและปรับตัวเพื่อลดความสูญเสียและเสียหายจากภัยธรรมชาติ และผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พร้อมทั้งสนับสนุนการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ

4. **พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ** มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง มีข้อกำหนด รูปแบบ และกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการใช้พื้นที่ตามศักยภาพและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการพัฒนา “เมืองน่าอยู่ ชนบทมั่นคง เกษตรยั่งยืน อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ” โดยให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนผังภูมินิเวศ การพัฒนาเมือง ชนบท พื้นที่เกษตรกรรม อุตสาหกรรม รวมถึงพื้นที่อนุรักษ์ตามศักยภาพและความเหมาะสมทางภูมินิเวศ พัฒนาพื้นที่ต้นแบบตามแผนผังภูมินิเวศในทุกจังหวัดอย่างยั่งยืน ลดการปลดปล่อยมลพิษและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมเกษตรอัจฉริยะ สงวนรักษาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อุทยานธรณีวิทยา แหล่งโบราณคดี มรดกทางสถาปัตยกรรม ศิลปวัฒนธรรม อัตลักษณ์และวิถีชีวิตพื้นถิ่นอย่างยั่งยืน

5. **พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม** มุ่งเน้นพัฒนาระบบจัดการน้ำทั้งระบบ เพื่อให้เกิดความมั่นคง เพิ่มผลิตผลในเรื่องการจัดการและการใช้น้ำทุกภาคส่วน ดูแลภัยพิบัติจากน้ำทั้งระบบ พัฒนาความมั่นคงทางพลังงานอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เน้นส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกที่คำนึงถึงการพัฒนาอย่างเหมาะสม ให้มีประสิทธิภาพ เพิ่มศักยภาพและการใช้พลังงานทดแทน และพลังงานทางเลือกในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด พัฒนาความมั่นคงการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ให้เป็นฐานการผลิตอาหารที่มั่นคงและปลอดภัย และเป็นฐานการผลิตที่มีผลิตภาพสูง

6. **ยกระดับกระบวนการตัดสินใจเพื่อกำหนดอนาคตประเทศ** มุ่งส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมของคนไทย พัฒนาเครื่องมือและกลไกเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ รองรับการเติบโตที่มีคุณภาพในอนาคต รวมทั้งจัดตั้งและพัฒนาระบบการยุติธรรมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และพัฒนาระบบประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อม เพื่อแก้ไขปัญหาและลดความขัดแย้ง พัฒนา และดำเนินโครงการยกระดับกระบวนการตัดสินใจเพื่อกำหนดอนาคตประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

1. **การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ** ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก พัฒนาการเกษตรให้เหมาะสมกับศักยภาพของเกษตรกร ฐานทรัพยากรและบริบทของพื้นที่และชุมชนท้องถิ่น โดยเน้นระบบการจัดการตนเองของเกษตรกร และการมีกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก เพื่อให้เกษตรกรเข้าถึงฐานทรัพยากร การวิจัย ความรู้ ทั้งทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการผลิตและยกระดับเป็นผู้ประกอบการตลอดห่วงโซ่มูลค่า และเพิ่มช่องทางการตลาดและเชื่อมโยงการค้าด้วยเครือข่ายพันธมิตรและวิสาหกิจเพื่อสังคม กำหนดนโยบายและกติกาเพื่อเพิ่มโอกาสของเกษตรกร พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงส่งเสริมการผลิตแปรรูปสินค้าให้มีเอกลักษณ์

และการจัดการในภาคบริการที่เชื่อมโยงกับฐานทรัพยากรของชุมชน เพื่อยกระดับเกษตรกรสู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคการเกษตร

2. การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี พัฒนาศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีในภูมิภาค โดยคำนึงถึงสัดส่วนจำนวนประชากรของจังหวัดบริวาร เพื่อให้สามารถดูแลการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชากรได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ กระจายโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี คมนาคมและการสื่อสาร จัดทำผังเมืองและผังภาคเพื่อการจัดโครงสร้างพื้นฐานสาธารณูปโภค แหล่งงาน แหล่งน้ำ และการใช้ที่ดิน ให้สามารถพึ่งตนเองได้ภายในกลุ่มจังหวัด รวมทั้งส่งเสริมให้จังหวัดหลักมีความสามารถในการบริหารจัดการและจัดการตนเองได้อย่างเป็นอิสระมากขึ้น เพื่อให้สามารถสร้างความแตกต่างบนฐานศักยภาพของทรัพยากรและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้ และส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดรองควบคู่ไปกับการพัฒนาจังหวัดหลัก

3. จัดระบบเมืองที่เอื้อต่อการสร้างชีวิตและสังคมที่มีคุณภาพและปลอดภัย ให้สามารถตอบสนองต่อสังคมสูงวัยและแนวโน้มของการขยายตัวของเมืองในอนาคต โดยพัฒนาระบบผังเมืองของประเทศและผังเมืองระดับพื้นที่ พัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการเมืองและการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้เป็นเมืองอัจฉริยะ ปลอดภัย สะดวกสำหรับคนทุกกลุ่มอย่างทั่วถึง และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพและโอกาสของเมืองด้วยการมีส่วนร่วมและการลงทุนของภาคเอกชน ชุมชนและภาคประชาสังคม รวมทั้งส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการดูแลคุณภาพสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของคนในเมือง ตลอดจนลดความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มประชากรที่อาศัยในเขตเมือง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก โครงสร้างพื้นฐานเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับประเทศไทยในการก้าวสู่การเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจอาเซียน และเป็นจุดเชื่อมต่อที่สำคัญของภูมิภาคเอเชีย ในยุคของการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วและรุนแรง โครงสร้างพื้นฐานจะครอบคลุมถึงโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพในด้านโครงข่ายคมนาคม พื้นที่และเมือง รวมถึงเทคโนโลยี ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ เพื่ออำนวยความสะดวกและลดต้นทุนในการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ เงินทุน บุคลากร และเชื่อมโยงประเทศไทยกับประชาคมโลก

3

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 – 2580)

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นแผนแม่บทเพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ มีทั้งสิ้น 23 ประเด็น ซึ่งจะมีผลผูกพันต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น รวมทั้งการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณต้องสอดคล้องกับแผนแม่บทซึ่งจะนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้อง คือ

ประเด็นที่ 18 การเติบโตอย่างยั่งยืน ประเด็นที่ 6 พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ และประเด็นที่ 2 การต่างประเทศ โดยให้ความสำคัญกับการเติบโตอย่างยั่งยืนบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นการเติบโตที่เน้นหลักของการใช้ประโยชน์ การอนุรักษ์ รักษา พื้นฟูและสร้างใหม่ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินความพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศ การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้นและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และทุกภาคส่วนในสังคม ยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างสมดุล มีเสถียรภาพ และยั่งยืน โดยกำหนดแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ทั้ง 3 ประเด็น ดังนี้

1) ประเด็น(หลัก) ประเด็นที่ 18 การเติบโตอย่างยั่งยืน

(1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บท

- เป้าหมายที่ 1 สภาพแวดล้อมของประเทศไทยมีคุณภาพดีขึ้นอย่างยั่งยืน
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บท
ตัวชี้วัด

ความยั่งยืนและคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับโลก (อันดับภายในปี 2570/2575/2580)

ค่าเป้าหมาย ปี 2566 – 2570

น้อยกว่า 40

(2) แผนย่อยของแผนแม่บท การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว

- แนวทางการพัฒนา
 - 1) อนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศและแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง
 - 2) รักษาและเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการบริหารจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน
 - 3) ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน
- เป้าหมายของแผนย่อย
 - 1) การบริโภคและการผลิตของประเทศมีความยั่งยืนสูงขึ้น
 - 2) พื้นที่สีเขียวทุกประเภทเพิ่มขึ้น
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บท
 - 1) ตัวชี้วัด

ดัชนีสมรรถนะสิ่งแวดล้อม (คะแนนภายในปี 2570/2575/2580)

ค่าเป้าหมาย ปี 2566 – 2570

ไม่น้อยกว่า 55 คะแนน

2) ตัวชี้วัด

สัดส่วนพื้นที่สีเขียวทุกประเภท ได้แก่

(1) พื้นที่สีเขียว พื้นที่เป็นป่าธรรมชาติ (2) พื้นที่ป่าเศรษฐกิจเพื่อการใช้ประโยชน์ (3) พื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและชนบท รวมทั้งป่าในเมืองและชุมชนเพื่อการเรียนรู้พักผ่อนหย่อนใจ (ร้อยละภายในปี 2570/2575/2580)

ค่าเป้าหมาย ปี 2566 – 2570

(1) 33

(2) เพิ่มขึ้น 12

(3) เพิ่มขึ้น 3

(3) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

- แนวทางการพัฒนา

1) จัดการขยะมูลฝอย มูลฝอยติดเชื้อ ของเสียอันตรายและกากอุตสาหกรรมให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

- เป้าหมายของแผนย่อย

1) การจัดการขยะมูลฝอย มูลฝอยติดเชื้อ ของเสียอันตรายสารเคมีในภาคการเกษตรและกากอุตสาหกรรมมีประสิทธิภาพมากขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

ตัวชี้วัด

ดัชนีประสิทธิภาพการจัดการขยะ(คะแนนภายในปี 2570/2575/2580

ค่าเป้าหมาย ปี 2566 – 2570

ไม่น้อยกว่า 0.81

(4) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การยกระดับกระบวนการเพื่อกำหนดอนาคตประเทศ

- แนวทางการพัฒนา

1) พัฒนาเครื่องมือ กลไกและระบบยุติธรรม และระบบประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อม

- เป้าหมายของแผนย่อย

1) คนไทยมีคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดี

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

ตัวชี้วัด

ดัชนีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม (เฉลี่ยร้อยละ)

ค่าเป้าหมาย ปี 2566 – 2570

เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 15

2) ประเด็น(รอง) ประเด็นที่ 6 พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ

(1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บท

- เป้าหมายที่ 2 ประเทศไทยมีพื้นที่มีแผนผังภูมินิเวศเพื่อเป็นกรอบในการพัฒนาเมืองน่าอยู่ ชนบทมั่นคง เกษตรยั่งยืน และอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ รวมทั้งผังพื้นที่อนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งโบราณคดี
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บท
ตัวชี้วัด

แผนผังภูมินิเวศระดับภาค (ผัง ภายในปี 2570/2575/2580)

ค่าเป้าหมาย ปี 2566 – 2570

เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 1

(2) แผนย่อยของแผนแม่บท การพัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมินิเวศอย่างยั่งยืน

- แนวทางการพัฒนา
 - 1) จัดทำฐานข้อมูลด้านการพัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรม อุตสาหกรรม เชิงนิเวศ และพื้นที่อนุรักษ์ ที่ทุกหน่วยงานใช้ได้ร่วมกัน
 - 2) จัดทำแผนผังภูมินิเวศของพื้นที่อย่างยั่งยืน
 - 3) ให้ความรู้ ประสาน และบูรณาการทุกภาคส่วนทั้งในและต่างประเทศในการอนุรักษ์ และพัฒนาเมือง รวมถึงการรักษาพื้นที่สีเขียว
 - 4) พัฒนาและส่งเสริมกลไกการให้บริการของระบบนิเวศ และการสงวนรักษา อนุรักษ์ และฟื้นฟูแหล่งโบราณคดี มรดกทางสถาปัตยกรรมและศิลปวัฒนธรรม อัตลักษณ์ และวิถีชีวิตพื้นถิ่นอย่างยั่งยืน

- เป้าหมายของแผนย่อย

- 1) ความยั่งยืนทางภูมินิเวศ ภูมิสังคม และภูมิวัฒนธรรม

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บท

ตัวชี้วัด

พื้นที่ที่มีแผนผังภูมินิเวศ (ผัง/ภาค ภายในปี 2570/2575/2580)

ค่าเป้าหมาย ปี 2566 – 2570

เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 6/1

3) ประเด็น(รอง) ประเด็นที่ 2 การต่างประเทศ

(1) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บท

- เป้าหมายที่ 1 การต่างประเทศไทยมีเอกภาพ ทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีมาตรฐานสากล และมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บท
ตัวชี้วัด

คะแนนตัวชี้วัดการต่างประเทศไทย (คะแนนต่อปี)

ค่าเป้าหมาย ปี 2566 – 2570

ไม่น้อยกว่า 80

(2) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก

- แนวทางการพัฒนา

1) ส่งเสริมเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ ศิลปะวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมไปถึงองค์ความรู้และงานสร้างสรรค์ของไทย เพื่อมุ่งสร้างความนิยมไทยในต่างประเทศ และสร้างมูลค่าให้แก่แบรนด์ประเทศไทย และเสริมสร้างอำนาจแบบนุ่มนวลของไทยอย่างเป็นระบบ

- เป้าหมายของแผนย่อย

1) ประเทศไทยมีเกียรติภูมิ อำนาจต่อรอง และได้รับการยอมรับในสากลมากขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

ตัวชี้วัด

จำนวนข้อกำหนด ปฏิญญา หรือผลลัพธ์การประชุมระดับผู้นำในกรอบพหุภาคีที่ริเริ่มจากประเทศไทย (ร้อยละ ภายในปี 2570/2575/2580)

ค่าเป้าหมาย ปี 2566 – 2570

เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 10

4

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570)

1) เป้าหมายการพัฒนาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13

(1) เป้าหมายหลัก 3.1.4 การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริโภคไปสู่ความยั่งยืน มุ่งลดการก่อมลพิษ ควบคุม กำกับ การผลักดันให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับขีดความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ ตลอดจนลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เพื่อให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอนภายในปี 2593 และบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ภายในปี 2608

(2) เป้าหมายรอง 3.1.5 การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่ มุ่งสร้างความพร้อมในการรับมือและแสวงหาโอกาสจากการเป็นสังคมสูงวัย การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยโรคระบาด และภัยคุกคามทางไซเบอร์ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและกลไกทางสถาบันที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงสู่ดิจิทัล รวมทั้งปรับปรุงโครงสร้างและระบบการบริหารงานของภาครัฐให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบททางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีได้อย่างทันเวลามีประสิทธิภาพ และมีธรรมาภิบาล

2) ยุทธศาสตร์(หลัก) หมายความว่า 10 ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

(2.1) เป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายของการพัฒนาระดับมหุดม

(2.1.1) เป้าหมายที่ 1 การเพิ่มมูลค่าจากเศรษฐกิจหมุนเวียน และการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

(2.1.2) เป้าหมายที่ 2 การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

(2.1.3) เป้าหมายที่ 3 การสร้างสังคมคาร์บอนต่ำและยั่งยืน

(2.2) กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.5 การใช้เครื่องมือและกลไกในตลาดเงินตลาดทุนและมาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพื่อการเจริญเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ 2 การสร้างรายได้สุทธิให้ชุมชน ท้องถิ่นและเกษตรกรจากเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.2 ส่งเสริมการสร้างรายได้ชุมชนบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรม

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.3 ส่งเสริมและพัฒนาระบบตลาดคาร์บอนและการสร้างรายได้จากการเก็บกักคาร์บอนในภาคป่าไม้

กลยุทธ์ที่ 3 การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรอย่างชาญฉลาดบนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.1 สร้างฐานทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการผลิตให้เพียงพอและมีการใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ 4 การพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรมและกลไกสนับสนุนเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

กลยุทธ์ย่อยที่ 4.5 สร้างความร่วมมือถ่ายทอดเทคโนโลยีกับต่างประเทศ

กลยุทธ์ย่อยที่ 4.6 พัฒนฐานข้อมูล/องค์ความรู้/มาตรฐาน/กฎหมาย/มาตรการสนับสนุนและสร้างแรงจูงใจ

กลยุทธ์ที่ 5 การปรับพฤติกรรมทางเศรษฐกิจและการดำรงชีพเข้าสู่วิถีชีวิตใหม่อย่างยั่งยืน

กลยุทธ์ย่อยที่ 5.1 สร้างความตระหนักรู้ให้เกิดในสังคม

กลยุทธ์ย่อยที่ 5.2 สร้างแรงจูงใจ และทัศนคติในการดำรงชีวิตของผู้บริโภคเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสู่การบริโภคที่ยั่งยืน

3) ยุทธศาสตร์(รอง) หมายความว่า 11 ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(3.1) เป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายของการพัฒนาระดับมหุ้ตหมาย

(3.1.1) เป้าหมายที่ 2 ความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศลดลง

(3.1.2) เป้าหมายที่ 3 สังคมไทยมีภูมิคุ้มกันจากภัยธรรมชาติและเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(3.2) กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพประชาชนและชุมชน ในการรับมือกับภัยธรรมชาติและเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.3 เพิ่มศักยภาพของประชาชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.4 สนับสนุนมาตรการที่ไม่ใช่เชิงโครงสร้าง ในการบริหารจัดการภัยธรรมชาติและเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

กลยุทธ์ที่ 5 การส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อบริหารจัดการ และลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

กลยุทธ์ย่อยที่ 5.1 พัฒนากลไกความร่วมมือกับต่างประเทศในการจัดการภัยธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

4) ยุทธศาสตร์(รอง) หมายความว่า 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน

(4.1) เป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายของการพัฒนาระดับมหุ้ดหมาย

(4.1.1) เป้าหมายที่ 3 การท่องเที่ยวไทยต้องมีการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนในทุกมิติ

(4.2) กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 2 การส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพรองรับนักท่องเที่ยวทั่วโลก

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.3 สนับสนุนการท่องเที่ยวโดยชุมชนและการท่องเที่ยวในเมืองรอง

กลยุทธ์ที่ 3 การยกระดับบริการและการบริหารจัดการการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของตลาดสากล

กลยุทธ์ย่อยที่ 3.1 สนับสนุนการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนตามแนวคิด BCG

5) ยุทธศาสตร์(รอง) หมายความว่า 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน

(5.1) เป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายของการพัฒนาระดับมหุ้ดหมาย

(5.1.1) เป้าหมายที่ 3 การพัฒนาเมืองให้มีความน่าอยู่ อย่างยั่งยืน มีความพร้อมในการรับมือ และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างทั่วถึง

(5.2) กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 2 การส่งเสริมกลไกความร่วมมือภาครัฐ เอกชน ประชาชน และประชาสังคมเพื่อการพัฒนาพื้นที่และเมือง

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.4 เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินในเมือง

กลยุทธ์ที่ 4 การเสริมสร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการพื้นที่และเมือง

กลยุทธ์ย่อยที่ 4.1 เสริมสร้างสมรรถนะของท้องถิ่นทุกระดับ ให้มีศักยภาพในการบริหารจัดการพื้นที่และเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

ผู้นำจากประเทศสมาชิกองค์การสหประชาชาติจำนวน 193 ประเทศ ลงมติรับรองเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ Sustainable Development Goals ในการประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ (United Nations General Assembly - UNGA) เมื่อวันศุกร์ที่ 25 กันยายน 2558 ที่ผ่านมา โดยองค์การสหประชาชาติกำหนดให้ภายในปี ค.ศ. 2030 จะต้องขจัดความยากจนและความหิวโหยในทุกพื้นที่ ลดความเหลื่อมล้ำทั้งภายในและระหว่างประเทศ สร้างสังคมที่มีความสงบสุข ยุติธรรม และครอบคลุม ปกป้องสิทธิมนุษยชน

ส่งเสริมความเท่าเทียมทางเพศ รวมทั้งเสริมพลังแก่สตรีและเด็กผู้หญิง ปกป้องโลกและทรัพยากรธรรมชาติ โดยมีเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

เป้าหมายที่ 6 สร้างหลักประกันว่าจะมีการจัดให้มีน้ำและสุขอนามัยสำหรับทุกคน และมีการบริหารจัดการที่ยั่งยืน

เป้าหมายย่อยที่ 6.3 ปรับปรุงคุณภาพน้ำ โดยการลดมลพิษ ขจัดการทิ้งและลดการปล่อยสารเคมีอันตรายและวัตถุอันตราย ลดสัดส่วนน้ำเสียที่ไม่ผ่านการบำบัดลงครึ่งหนึ่ง และเพิ่มการนำกลับมาใช้ใหม่และการใช้ซ้ำที่ปลอดภัยทั่วโลกให้มากขึ้น ภายในปี พ.ศ.2573

เป้าหมายย่อยที่ 6.6 ปกป้องและฟื้นฟูระบบนิเวศที่เกี่ยวข้องกับแหล่งน้ำ รวมถึงภูเขา ป่าไม้ พื้นที่ชุ่มน้ำ แม่น้ำ ชั้นหินอุ้มน้ำ และทะเลสาบ ภายในปี พ.ศ.2563

เป้าหมายที่ 11 ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ มีความครอบคลุม ปลอดภัย ยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง และยั่งยืน

เป้าหมายย่อยที่ 11.4 เสริมความพยายามที่จะปกป้องและคุ้มครองมรดกโลกทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติ

เป้าหมายย่อยที่ 11.6 ลดผลกระทบทางลบของเมืองต่อสิ่งแวดล้อมต่อหัวประชากร รวมถึงการให้ความสำคัญกับคุณภาพอากาศ และการจัดการขยะมูลฝอย และของเสียอื่นๆ ภายในปี พ.ศ.2573

เป้าหมายย่อยที่ 11.7 จัดให้มีการเข้าถึงพื้นที่สาธารณะและพื้นที่สีเขียวที่ปลอดภัย ครอบคลุม และเข้าถึงได้โดยถ้วนหน้า โดยเฉพาะสำหรับผู้หญิงและเด็ก ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ภายในปี พ.ศ.2573

เป้าหมายที่ 12 สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการบริโภคและผลิตที่ยั่งยืน

เป้าหมายย่อยที่ 12.1 ดำเนินการให้เป็นผลตามกรอบการดำเนินงานระยะ 10 ปี ว่าด้วยแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน โดยทุกประเทศนำไปปฏิบัติและมีประเทศพัฒนาแล้วเป็นผู้นำโดยคำนึงถึงการพัฒนาและขีดความสามารถของประเทศกำลังพัฒนา

เป้าหมายย่อยที่ 12.5 ลดการเกิดของเสียอย่างมีนัยสำคัญด้วยการป้องกัน การลดปริมาณการใช้ซ้ำ และการนำกลับมาใช้ใหม่ ภายในปี พ.ศ. 2573

เป้าหมายย่อยที่ 12.8 สร้างหลักประกันว่าประชาชนในทุกแห่งมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีความตระหนักถึงการพัฒนาที่ยั่งยืนและวิถีชีวิตที่สอดคล้องกับธรรมชาติ ภายในปี พ.ศ. 2573

เป้าหมายที่ 15 ปกป้อง ฟื้นฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้ที่ยั่งยืน ต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดินและฟื้นสภาพกลับมาใหม่ และหยุดการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ

เป้าหมายย่อยที่ 15.1 สร้างหลักประกันว่าจะมีการอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ระบบนิเวศบนบก และแหล่งน้ำจืดในแผ่นดิน รวมทั้งบริการทางระบบนิเวศอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะป่าไม้ พื้นที่ชุ่มน้ำ ภูเขา และพื้นที่แห้งแล้ง โดยเป็นไปตามข้อบังคับภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศ ภายในปี พ.ศ. 2563

เป้าหมายย่อยที่ 15.5 ปฏิบัติการที่จำเป็นและเร่งด่วนเพื่อลดการเสื่อมโทรมของถิ่นที่อยู่ตามธรรมชาติ หยุดยั้งการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ และภายในปี พ.ศ. 2563 ค้ำครองและป้องกันการสูญพันธุ์ของชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคาม

เป้าหมายย่อยที่ 15.6 ส่งเสริมการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการใช้ประโยชน์ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม และส่งเสริมการเข้าถึงทรัพยากรเหล่านั้นอย่างเหมาะสม ตามความตกลงระหว่างประเทศ

เป้าหมายย่อยที่ 15.8 นำใช้มาตรการเพื่อป้องกันการนำเข้าและลดผลกระทบของชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกรานต่อระบบนิเวศบกและน้ำ และควบคุมหรือกำจัดชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่มีลำดับความสำคัญสูง (Priority Species) ภายในปี พ.ศ. 2563

เป้าหมายย่อยที่ 15.9 บูรณาการมูลค่าของระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพเข้าสู่การจัดทำแผน กระบวนการพัฒนา ยุทธศาสตร์การลดความยากจน และบัญชีทั้งระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ ภายในปี พ.ศ. 2563

6 แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม (พ.ศ. 2566-2570)

เป็นกรอบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศระยะ 5 ปีตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบนแนวทางของความพอประมาณ ความมีเหตุผล และใช้องค์ความรู้ทั้งทางวิชาการ และภูมิปัญญาท้องถิ่น ประกอบการตัดสินใจ โดยคำนึงถึงความถูกต้องและเป็นธรรม ในการสร้างภูมิคุ้มกันแก่ฐานทรัพยากรธรรมชาติ และคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อส่งผลให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

วิสัยทัศน์ “ทรัพยากรมั่งคั่ง สิ่งแวดล้อมปลอดภัยด้วยการบริหารจัดการข้ามมิติแบบองค์รวม” โดยมียุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง คือ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพให้เติบโต และมีความเป็นธรรมบนความสมดุลของฐานทรัพยากรธรรมชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การอนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศทางทะเลเพื่อการพัฒนาศักยภาพการใช้ทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การบริหารจัดการเพื่อสร้างสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการสภาพแวดล้อมเมืองและมลพิษที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทั้งระบบ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ

แผนปฏิบัติการด้านที่ 1 การยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แผนปฏิบัติการด้านที่ 2 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน

แผนปฏิบัติการด้านที่ 3 การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาลให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน

แผนปฏิบัติการด้านที่ 4 ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดี

แผนปฏิบัติการด้านที่ 5 การขับเคลื่อนไทยสู่เศรษฐกิจและสังคมคาร์บอนต่ำและลดผลกระทบการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

- ชื่อแผนระดับที่ 3 แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2566-2570
- ชื่อแผนระดับที่ 3 นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2580
- ชื่อแผนระดับที่ 3 (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมแห่งชาติ ระยะ 15 ปี (พ.ศ. 2566-2580)
- ชื่อแผนระดับที่ 3 แผนผังแม่บทการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ พ.ศ.2561-2575
- ชื่อแผนระดับที่ 3 แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ.2564-2570
- ชื่อแผนระดับที่ 3 แนวทางการขับเคลื่อนการจัดการพื้นที่สีเขียวอย่างยั่งยืน
- ชื่อแผนระดับที่ 3 (ร่าง) แนวทางปฏิบัติงานเพื่อขับเคลื่อนการจัดการพื้นที่สีเขียวอย่างยั่งยืน
- ชื่อแผนระดับที่ 3 (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย พ.ศ. 2566 - 2570

ส่วนที่ 2

ข้อมูลพื้นฐาน

ส่วนที่ 2

ข้อมูลพื้นฐาน

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานภายใต้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 และในปี พ.ศ. 2566 ได้มีกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการเพื่อปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการ โดยอำนาจหน้าที่ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย กอง/กลุ่ม รวม 13 หน่วยงาน ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทและภารกิจที่เพิ่มขึ้นให้เหมาะสมกับสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงไป

1

หน้าที่และอำนาจ

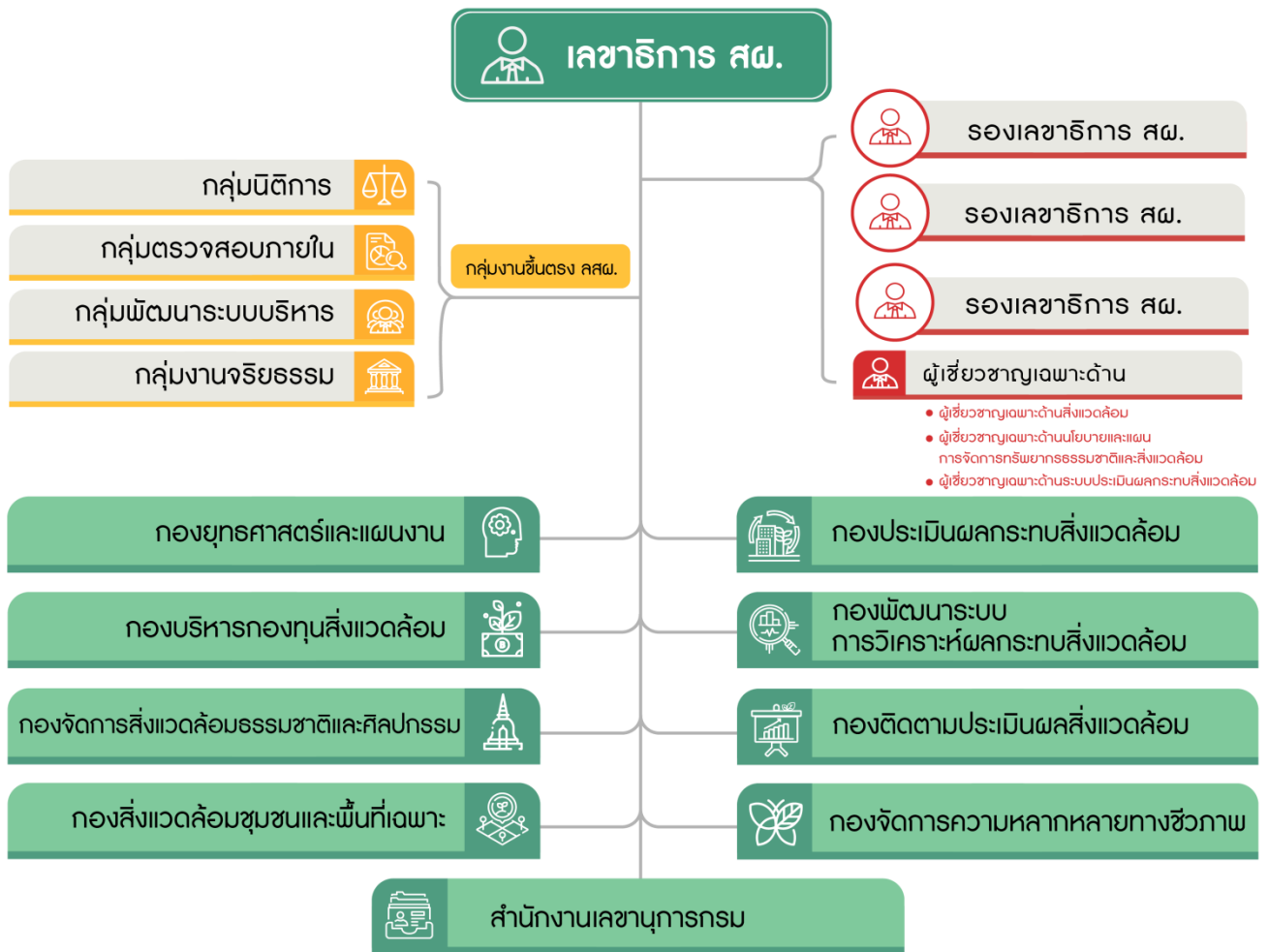
หน้าที่และอำนาจตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2565 และ พ.ศ. 2566 ประกอบด้วย

- (1) จัดทำนโยบายและแผนการอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (2) ประสานและจัดทำแผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และดำเนินการอื่นให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประสานการจัดการเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม
- (3) ศึกษา วิเคราะห์ ประสาน และดำเนินการให้มีการประกาศเขตพื้นที่ และมาตรการคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (4) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย แผน และมาตรการและจัดทำรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม
- (5) ดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นจากโครงการหรือกิจกรรมของภาครัฐหรือภาคเอกชน ซึ่งมีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดผลเสียต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- (6) บริหารงานกองทุนสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนนโยบาย แผน และมาตรการ และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทุกภาคส่วน
- (7) ประสานความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศและต่างประเทศ ในการดำเนินการร่วมด้านนโยบายและแผนการอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (8) เสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาในการกำหนดนโยบายและแผนการอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน ตลอดจนดำเนินการตามพันธกรณีของความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ
- (9) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของสำนักงานหรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีกรอบอัตรากำลัง รวมทั้งสิ้นจำนวน 455 คน ประกอบด้วยข้าราชการ จำนวน 266 คน ลูกจ้างประจำ จำนวน 13 คน พนักงานราชการ จำนวน 152 คน พนักงานกองทุน จำนวน 24 คน โดยมีการแบ่งส่วนราชการตามภารกิจเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนี้

- (1) สำนักงานเลขานุการกรม (สลก.)
- (2) กองจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ (กลช.)
- (3) กองจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม (กตศ.)
- (4) กองติดตามประเมินผลสิ่งแวดล้อม (กตป.)
- (5) กองบริหารกองทุนสิ่งแวดล้อม (กบก.)
- (6) กองพัฒนาระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (กพส.)
- (7) กองยุทธศาสตร์และแผนงาน (กยผ.)
- (8) กองประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (กปผ.)
- (9) กองสิ่งแวดล้อมชุมชนและพื้นที่เฉพาะ (กชพ.)
- (10) กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร (กพร.)
- (11) กลุ่มนิติการ (กนต.)
- (12) กลุ่มตรวจสอบภายใน (กตภ.)
- (13) กลุ่มงานจริยธรรม (กจร.)

ภาพที่ 1 โครงสร้างองค์กรสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3

กฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีกฎหมาย ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี กฎกระทรวง และพันธกรณีระหว่างประเทศ ที่กำหนดหน้าที่และอำนาจ บทบาทภารกิจของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหลายฉบับ ดังนี้

พระราชบัญญัติ

- (1) พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535
- (2) พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2561

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

- (3) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. 2543 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2548

- (4) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์และเมืองเก่า พ.ศ. 2546
- (5) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน พ.ศ. 2556 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2558 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2559
- (6) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการดำเนินงานตามอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองมรดกโลกทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติ พ.ศ. 2559

กฎกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- (7) กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2565
- (8) กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2566
- (9) กฎกระทรวงพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม
- (10) กฎกระทรวง การอนุญาตเป็นผู้จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2565

พันธกรณีระหว่างประเทศ

- (11) อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นความตกลงระหว่างประเทศที่มีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ ใช้ประโยชน์องค์ประกอบของความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน และแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้จากทรัพยากรพันธุกรรมอย่างยุติธรรมและเท่าเทียม และพิธีสารภายใต้
- (12) อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองมรดกโลกทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติ เป็นความตกลงระหว่างประเทศที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความร่วมมือในหมู่ประเทศภาคีในการกำหนดมาตรการที่เหมาะสมทั้งด้านนโยบายการบริหารเทคนิคและการเงิน เพื่อสงวนรักษา คุ้มครอง และส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ ที่มีความสำคัญต่อมวลมนุษยชาติให้คงอยู่ต่อไป
- (13) โครงการความร่วมมือพันธมิตรสำหรับการอนุรักษ์นกน้ำอพยพและการใช้ประโยชน์ถิ่นที่อยู่อาศัยของนกน้ำอพยพอย่างยั่งยืนในเส้นทางการบินเอเชียตะวันออก – ออสเตรเลีย เป็นความตกลงระหว่างประเทศที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการอนุรักษ์นกน้ำอพยพและแหล่งที่อยู่อาศัย โดยการสร้างความรู้ ความตระหนัก ในคุณค่าและความสำคัญของนกน้ำอพยพ

4

กลไกและวิธีการให้บริการแก่ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีกลไกและวิธีการให้บริการในหลายรูปแบบเพื่อให้การดำเนินการเกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยบริการของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แบ่งออกได้ดังนี้

- 1) นโยบาย แผน มาตรการ ข้อเสนอแนะ และรายงาน
 - กลุ่มผู้รับบริการ ได้แก่ หน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีความคาดหวังในส่วนนโยบาย แผน และ มาตรการ รวมไปถึงฐานข้อมูลที่ถูกต้องและทันสมัย สามารถสนับสนุนการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลาย

ทางชีวภาพ ป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และขับเคลื่อนนโยบายและกลไกการปกป้องและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ รวมถึงการดำเนินงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ เพื่อให้เป็นที่ยอมรับร่วมกัน และสามารถนำไปปฏิบัติเพื่อสร้างมูลค่าและสร้างผลกระทบที่ดีต่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน โดยมีแนวทางและวิธีการสื่อสาร เช่น ประชุมชี้แจง/อบรม/สัมมนา/ประชุมกลุ่มย่อย และเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ และสื่อสังคมออนไลน์ผ่านช่องทางทางการของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

- กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย/ผู้ได้รับผลกระทบ ได้แก่ ภาคธุรกิจ ภาคประชาชน และหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีความคาดหวังในส่วนนโยบาย แผน มาตรการ รวมทั้งข้อมูลและบริการที่ถูกต้องและทันสมัย อีกทั้งฐานข้อมูลความรู้ที่เชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานของรัฐเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของภาคธุรกิจ ประชาชน และหน่วยงานของรัฐ อีกทั้งสร้างการมีส่วนร่วมของภาคธุรกิจ ประชาชน และหน่วยงานของรัฐ โดยการเปิดช่องทางการสื่อสารเพื่อรวบรวมความคิดเห็นและความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย/ผู้ได้รับผลกระทบนำไปพิจารณาอย่างเหมาะสมเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ มีผลสำเร็จในระยะยาว โดยมีแนวทางและวิธีการสื่อสาร โดยให้ความสำคัญและดำเนินการตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562 และกฎกระทรวงกำหนดร่างกฎที่ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ พ.ศ. 2565 เช่น การประชาสัมพันธ์ การออกหนังสือราชการ การประชุม และเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ และสื่อสังคมออนไลน์ผ่านช่องทางของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

2) การพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) และการสนับสนุนเงินจากกองทุนสิ่งแวดล้อม

- กลุ่มผู้รับบริการ ได้แก่ ภาคธุรกิจ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน (NGOs) หน่วยงานราชการ/รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีความคาดหวังในส่วนของการได้มาซึ่ง กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่ชัดเจน มีขั้นตอนการดำเนินการชัดเจน โปร่งใส สะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง ข้อมูลกระบวนการพิจารณา มีการเผยแพร่ข้อมูลที่ต้องเข้าถึงง่าย โดยมีแนวทางและวิธีการสื่อสาร เช่น ประชุมชี้แจง/อบรม/สัมมนา/ประชุมกลุ่มย่อย และเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ และสื่อสังคมออนไลน์ผ่านช่องทางของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

- กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย/ผู้ได้รับผลกระทบ ได้แก่ หน่วยงานของรัฐและประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากโครงการ ซึ่งมีความคาดหวังในส่วนของมาตรการที่ได้รับการดำเนินการจากเจ้าของโครงการอย่างสัมฤทธิ์ผล โครงการได้รับการสนับสนุนจากกองทุนฯ และมีการดำเนินการอย่างสัมฤทธิ์ผล โดยมีแนวทางและวิธีการสื่อสาร เช่น หนังสือราชการ การประชุม และเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ และสื่อสังคมออนไลน์ผ่านช่องทางของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

ส่วนที่ 3

การวิเคราะห์สถานการณ์และสภาพแวดล้อม

ส่วนที่ 3

การวิเคราะห์สถานการณ์และสภาพแวดล้อม

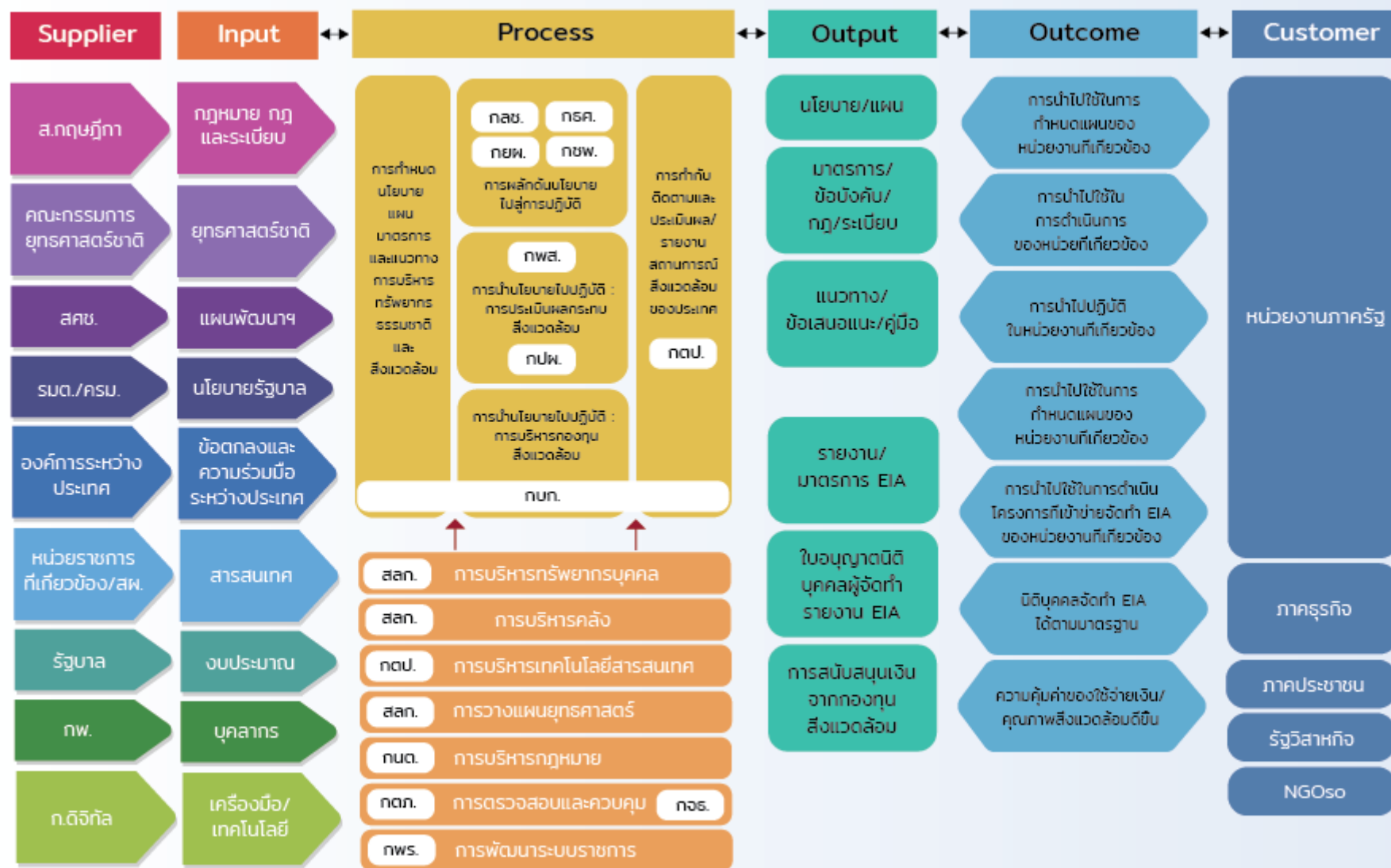
การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมใช้ฐานการวิเคราะห์ศักยภาพขององค์กรที่ผ่านมาร่วมกับการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันขององค์กร สภาพสนามแข่งขัน ความท้าทายต่อองค์กร ความท้าทายเชิงยุทธศาสตร์ ความได้เปรียบเชิงยุทธศาสตร์ และตัวแปรเชิงยุทธศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วย ด้านพันธกิจ ด้านปฏิบัติ ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม และด้านบุคลากร รวมถึงการวิเคราะห์บทบาทและศักยภาพขององค์กร เพื่อการพัฒนาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน และเพื่อให้บทบาทของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สามารถจัดสรรสรรพกำลังและทรัพยากรในองค์กร ให้เป็นไปในทิศทางและลำดับความสำคัญที่ชัดเจน มีเหตุผล และมีผลสอดคล้องกันระหว่างส่วนย่อยต่าง ๆ ขององค์กร รองรับการขยายตัวขององค์กรโดยมีกรอบทิศทางที่แน่ชัดรวมทั้งเป็นการกระตุ้นให้ผู้บริหารและสมาชิกขององค์กรได้ตระหนักถึง โอกาส ภัยคุกคาม จุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กร ตลอดจนได้ทราบถึงทิศทางการดำเนินงานโดยทั่วกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์สรุปได้ดังนี้

1

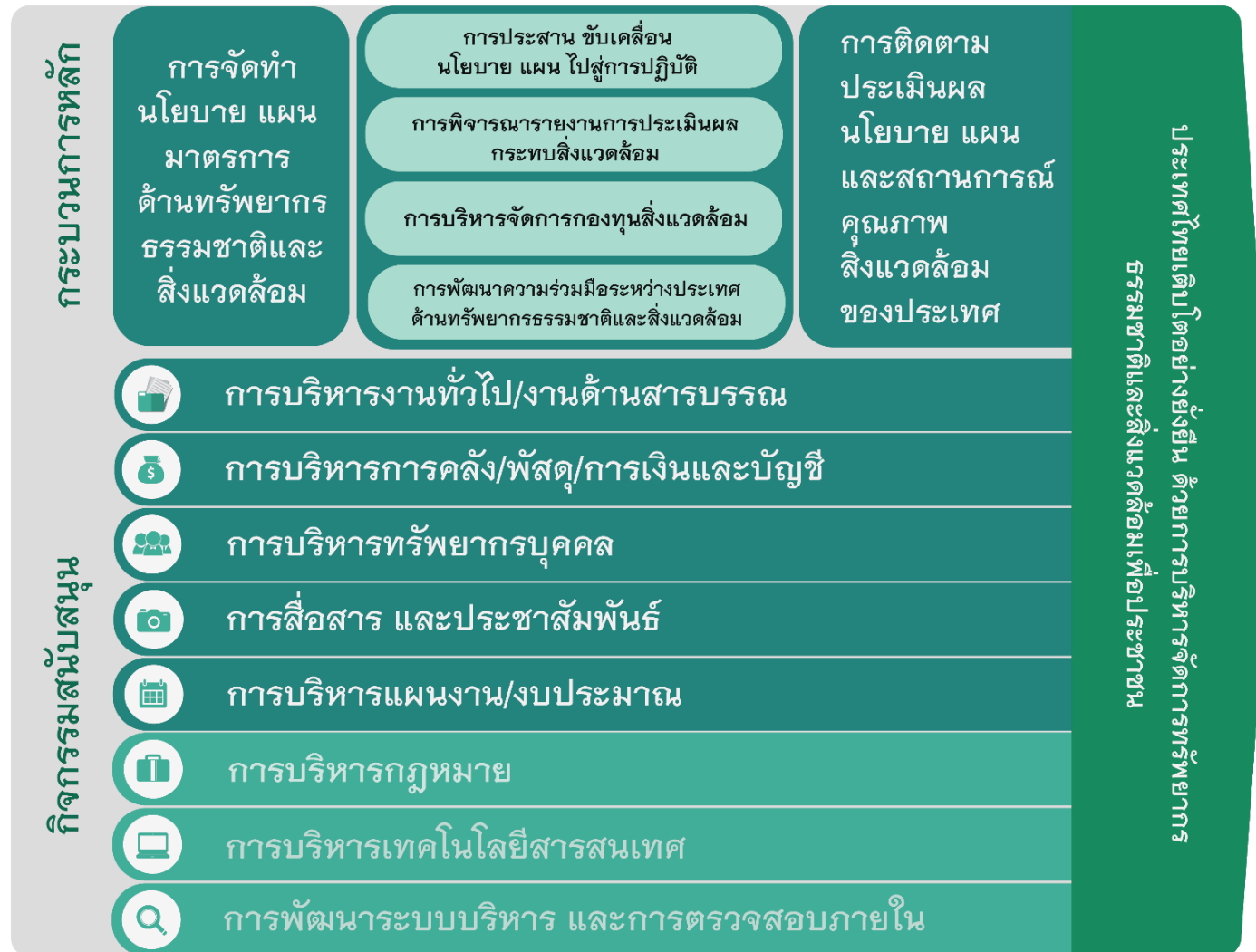
การวิเคราะห์ห่วงโซ่มูลค่า (The Value Chain Analysis)

หลักการห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) เป็นหลักการที่นำมาพิจารณาภารกิจที่ต้องดำเนินการ โดยมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ ซึ่งหน่วยงานต้องกำหนดกิจกรรมของบุคลากรเพื่อให้ผู้ปฏิบัติทุกคน เข้าใจอย่างชัดเจน และสามารถดำเนินการตามหน้าที่รับผิดชอบของแต่ละคนที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุผลสำเร็จได้ กิจกรรมในองค์กรประกอบด้วย กิจกรรมหลัก (Primary Activities) และ กิจกรรมสนับสนุน (Support Activities) โดยผลการวิเคราะห์ห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain Analysis) ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 2 รายละเอียดการวิเคราะห์ SIPOC Model ของ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ภาพที่ 3 ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน (Current Profile Analysis - CPA) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ความสามารถและประสิทธิภาพขององค์กร ช่วยให้เข้าใจถึงความสามารถปัจจุบันขององค์กร บทบาทต่อภาครัฐ ภาคประชาชนและต่อภาคสังคม ช่วยให้ผู้บริหารเห็นภาพความสามารถและปัญหาที่อาจมีผลกระทบต่อองค์กรในอนาคต ในการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน (Current Profile Analysis - CPA) ต้องประเมินให้ครอบคลุมในการกิจ เพื่อค้นหาพื้นที่ที่สามารถพัฒนาและปรับปรุงเพื่อสามารถสร้างผลลัพธ์ที่ดี และความสำเร็จในระยะยาว รวมถึงการเข้าร่วมในสนามแข่งขัน (Sandbox Competition) โดยผลการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน (Current Profile Analysis - CPA) ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน (The Current Profile Analysis)

หัวข้อการวิเคราะห์	การบริการ/โครงการ	คุณลักษณะ
1. นโยบาย และแผน	1. แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม 2. นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ 3. แผนภูมิวิเทศ 4. แผนแม่บทเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติ 5. แผนบูรณาการความหลากหลายทางชีวภาพ 6. แนวทางการจัดการพื้นที่สีเขียวพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม 7. แผนสิ่งแวดล้อมชายแดน 8. แผนเศรษฐกิจชายแดน	คุณลักษณะที่มีเหมือนกันทั้งหมด 1. เป็นงานตามภารกิจหลัก 2. ครอบคลุมตาม “หน้ากว้าง” 3. จำเป็นต้องมีการนำไปปฏิบัติหรือ วัดประสิทธิผลของแผน คุณลักษณะที่มีเหมือนกันส่วนมาก 1. เป็นแผนระดับ 3 2. ต้องมีการลงรายละเอียดเพื่อผลลัพธ์เชิงประจักษ์
2. เครื่องมือ และกลไก	1. การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง 2. รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ที่ได้รับความเห็นชอบและมาตรการฯ 3. รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม 4. (ร่าง) พระราชบัญญัติความหลากหลายทางชีวภาพ	คุณลักษณะที่มีเหมือนกันทั้งหมด 1. เป็นงานตามภารกิจหลัก 2. ครอบคลุมตาม “หน้ากว้าง” คุณลักษณะที่มีเหมือนกันส่วนมาก 1. เป็นจุดเริ่มต้นที่ยังต้องการการผลักดัน 2. ต้องมีการลงรายละเอียดเพื่อผลลัพธ์เชิงประจักษ์

หัวข้อการวิเคราะห์	การบริการ/โครงการ	คุณลักษณะ
3. กรอบความร่วมมือ	1. อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองมรดกโลก 2. อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ 3. ความร่วมมืออาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ AWGESG : ด้านสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืน, AWGNCB : ด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ 4. ความร่วมมือระดับทวิภาคี และพหุภาคี 5. ความร่วมมือกับหน่วยงานภายในประเทศ ฯลฯ	คุณลักษณะที่มีเหมือนกันทั้งหมด 1. เป็นภารกิจระดับสากล คุณลักษณะที่มีเหมือนกันส่วนมาก 1. การขับเคลื่อนเป็นไปตามวาระและ ปัจจัยระหว่างประเทศ
4. ส่งเสริม สนับสนุน	1. กองทุนสิ่งแวดล้อม 2. กิจกรรมสร้างความรู้ ความเข้าใจในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม 3. เครือข่ายสิ่งแวดล้อม ศิลปกรรม กองทุนสิ่งแวดล้อม 4. กิจกรรมส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility - CSR)	คุณลักษณะที่มีเหมือนกันทั้งหมด เป็นภารกิจที่ต้องการการประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิผลอย่างยิ่ง คุณลักษณะที่มีเหมือนกันส่วนมาก มีความคล่องตัวในรูปแบบการส่งเสริม สนับสนุน (ยกเว้น กองทุนสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีกรอบการขอรับการสนับสนุนลักษณะเข้มงวด)
5. บริการด้านข้อมูล	1. ฐานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ - ฐานข้อมูลแหล่งศิลปกรรม, แหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ - ฐานข้อมูลกรุงรัตนโกสินทร์และเมืองเก่า - ฐานข้อมูลย่านชุมชนเก่า - Thai Green Urban - ฐานข้อมูลการติดตามประเมินผลโครงการแผนบูรณาการขยะและสิ่งแวดล้อม	คุณลักษณะที่มีเหมือนกันทั้งหมด 1. เป็นภารกิจที่ขับเคลื่อนไปสู่รัฐบาลดิจิทัล 2. ความถูกต้อง และทันเวลาเป็นเรื่องสำคัญต่อความน่าเชื่อถือ คุณลักษณะที่มีเหมือนกันส่วนมาก มีความคล่องตัวในรูปแบบการบริการด้านข้อมูล

หัวข้อการวิเคราะห์	การบริการ/โครงการ	คุณลักษณะ
	- ฐานข้อมูลเพื่อการรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย 2. ระบบ Smart EIA และ Smart EIA+ 3. ระบบ Smart E-Fund 4. ระบบ TH-BIF 5. บรรยายให้เห็นทางวิชาการและข้อเสนอแนะ	
6. กลุ่มลูกค้า (หน่วยงาน ภาครัฐ และ เอกชน)	1. หน่วยงานภายในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2. หน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน สถาบันการศึกษา 3. หน่วยงานระหว่างประเทศ หน่วยงานต่างประเทศ 4. ศูนย์มรดกโลก 5. NGOs 6. หน่วยงานเจ้าของโครงการ หน่วยงานภาคเอกชน 7. สภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 8. ประชาชนทั่วไปที่มีความสนใจด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมีส่วนได้ส่วนเสียในการดำเนินงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	คุณลักษณะที่มีเหมือนกันทั้งหมด 1. ความเชื่อมั่นที่มีต่อชื่อเสียงขององค์กร (Brand) 2. ผลงานของลูกค้ามีความเกี่ยวข้องการภารกิจขององค์กร 3. ต้องการข้อมูลที่ถูกต้อง การบริการที่ดีทุกช่องทาง ให้ตรงตามความต้องการของลูกค้า 4. ทำงานร่วมกันในกระบวนการงานทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 5. ใช้ข้อมูลในศูนย์ข้อมูล การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม คุณลักษณะที่มีเหมือนกันส่วนมาก 1. กระบวนการอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และร่วมมือในการดำเนินงานด้านนโยบายฯ

หัวข้อการวิเคราะห์	การบริการ/โครงการ	คุณลักษณะ
		2. การมีส่วนร่วมในกระบวนการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม 3. การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ 4. ดำเนินการให้มีประกาศเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 5. นำแผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปสู่การปฏิบัติ 6. กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับกองทุนสิ่งแวดล้อม
7. กลุ่มผู้บริโภค (ประชาชน)	1. เครือข่ายหน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่น 76 จังหวัด 2. ชุมชนในพื้นที่เมืองเก่า ชุมชนในพื้นที่แหล่งธรรมชาติ ชุมชนในพื้นที่แหล่งศิลปกรรม 3. ประชาชนทั่วไปที่มีความสนใจด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4. กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการดำเนินงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขององค์กร	คุณลักษณะที่มีเหมือนกันทั้งหมด 1. ต้องการข้อมูลที่ถูกต้องการบริการที่ดีทุกช่องทางให้ตรงตามความต้องการของประชาชน 2. ต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 3. เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการดำเนินงาน คุณลักษณะที่มีเหมือนกันส่วนมาก 1. เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการดำเนินงาน 2. เป็นผู้ที่ต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3. เป็นผู้รับบริการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

บทวิเคราะห์จากสถานการณ์ปัจจุบัน (The Current Profile Analysis) ในด้านต่าง ๆ

1. ด้านนโยบายและแผน ที่ส่งมอบให้กับประชาชน

นโยบายและแผนต่าง ๆ สะท้อนถึงความสามารถในการปฏิบัติตามภารกิจหลักและความหลากหลายของแผนงานที่ครอบคลุมที่มีศักยภาพ ซึ่งสำคัญต่อความสำเร็จของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะหน่วยงานหลักในการกำหนดนโยบายและแผนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ การขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติการวัดและติดตามประเมินประสิทธิผลและประสิทธิภาพของนโยบายและแผนเป็นขั้นตอนที่สำคัญ สามารถส่งเสริมความยั่งยืนและการปรับปรุงคุณภาพของงานที่ปฏิบัติ

นโยบายและแผนต่าง ๆ ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่วนมากเป็นแผนงานระดับ 3 ซึ่งเป็นแผนที่จัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของแผนระดับที่ 1 และแผนระดับที่ 2 หรือยุทธศาสตร์ชาติให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ นโยบายและแผนต่าง ๆ ต้องมีการลงรายละเอียดเพื่อให้เกิดผลลัพธ์เชิงประจักษ์ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควรปรับปรุงและส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบการวางแผน และการสนับสนุนการใช้งานแผนงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การปรับปรุงและพัฒนาเมื่อเทียบกับสถานการณ์ปัจจุบันจะช่วยให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สามารถนำความรู้และความสามารถในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปสู่ความสำเร็จในระยะยาว และตอบสนองความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

2. ด้านเครื่องมือและกลไกที่เกี่ยวข้อง

เครื่องมือและกลไกเหล่านี้เป็นงานตามภารกิจหลักและครอบคลุมตาม “หน้ากว้าง” หรือตามขอบเขตภารกิจที่แตกต่างกัน เช่น การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) และรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ยังมีการนำเสนอ (ร่าง) พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งล้วนแต่เป็นเครื่องมือกลไกในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เครื่องมือและกลไกเหล่านี้ยังเป็นจุดเริ่มต้นที่ต้องการการผลักดัน และต้องมีการลงรายละเอียดเพื่อผลลัพธ์เชิงประจักษ์ ดังนั้น การนำไปประยุกต์ใช้ ควรให้ความสำคัญในการส่งเสริมความเข้าใจการใช้เครื่องมือและกลไกเหล่านี้ รวมถึงการพัฒนากลไกใหม่ ๆ ที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนและสังคมในระยะยาว นอกจากนี้ ควรเน้นการสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนมากยิ่งขึ้น

3. กรอบความร่วมมือ

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความรับผิดชอบในการประสานงานกับองค์กรภายนอกทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ ในการส่งเสริม รักษา และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการมีส่วนร่วมในนโยบายสากล และความร่วมมือระดับทวิภาคีและพหุภาคี โดยกรอบความร่วมมือข้างต้น ช่วยให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สามารถใช้ประสบการณ์ และข้อมูลที่ได้รับจากการร่วมมือกับองค์กรพันธมิตรในการปรับปรุงและควบคุม กลุ่มนโยบายและแผนที่เกี่ยวข้องในบริบทของประเทศ

เพื่อให้กรอบความร่วมมือเหล่านี้เป็นประโยชน์สูงสุดในการขับเคลื่อนนโยบายและแผนงานของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สิ่งที่สำคัญคือ การรับฟังและประสานงานอย่างใกล้ชิดกับองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกันในเรื่องปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และความต้องการของแต่ละฝ่าย สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจึงควรแลกเปลี่ยนข้อมูล ร่วมวางแผน และประสานงานกันอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการที่สามารถรวมตัวควบคุมกลุ่มนโยบายและแผนงานตามกรอบความร่วมมือที่กล่าวถึงนี้จะสนับสนุนให้ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสามารถขับเคลื่อนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพในระยะยาว โดยพิจารณาความสัมพันธ์ที่มีระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ทั้งในเชิงชาติและนานาชาติ นอกจากนี้ยังสามารถส่งเสริมการสร้างความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการพัฒนา

4. การส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอาศัยความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ และภาคประชาชน โดยกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนเหล่านี้ มีเป้าหมายเพื่อสร้างความคิดที่มีความยั่งยืน และกระตุ้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนั้นสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควรมีการวางแผนและกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อให้การประชาสัมพันธ์และส่งเสริมความรู้สามารถนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ต้องการ และกิจกรรมเหล่านี้ควรมีแผนที่มีความคล่องตัวมากขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการที่แปรปรวน เพื่อให้เกิดการสร้าง ความเข้าใจและสนับสนุนจากประชาชน รวมถึงการส่งเสริมความร่วมมือของเครือข่ายต่าง ๆ อาทิ กิจกรรมส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility - CSR) หรือเครือข่ายสิ่งแวดล้อม การรวมกลุ่มความสนใจเหล่านี้เข้าด้วยกันจะส่งเสริมให้ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสามารถขยายขอบเขตการส่งเสริมและสนับสนุนสิ่งแวดล้อมในระดับที่กว้างขึ้น

5. บริการด้านข้อมูล

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นการขับเคลื่อนสู่รัฐบาลดิจิทัล ผ่านการให้บริการด้านข้อมูลที่หลากหลาย เช่น ระบบฐานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม, ระบบ Smart EIA และ Smart EIA+ ระบบ Smart E-Fund เป็นต้น การให้ความเห็นทางวิชาการและข้อเสนอแนะ และสื่อความรู้ การรักษาความถูกต้องและทันเวลาของข้อมูลเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างความน่าเชื่อถือขององค์กรโดยเริ่มจากการให้บริการด้านข้อมูลที่มีความถูกต้องและทันสมัย

นอกจากนี้ยังควรคำนึงถึงความคล่องตัวในการปรับปรุงและพัฒนาบริการเพื่อตอบสนองความต้องการที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จากข้อมูลข้างต้น ความสามารถในการปรับปรุงการให้บริการด้านข้อมูลของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงเป็นส่วนสำคัญในการตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสามารถสร้างความน่าเชื่อถือและมาตรฐานสูงสุดในเรื่องข้อมูลสิ่งแวดล้อม และจะส่งผลให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสามารถบรรลุเป้าหมายและวิสัยทัศน์ขององค์กรในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

6. กลุ่มลูกค้า (หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน)

จากข้อมูลของกลุ่มผู้รับบริการจากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถของความคล่องตัวและความสามารถในการตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มลูกค้าที่หลากหลายของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐ เอกชน องค์กรระหว่างประเทศ NGOs และประชาชนทั่วไปที่เกี่ยวข้องและสนใจในด้านการส่งเสริมรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การสร้างความเชื่อมั่นในชื่อเสียงขององค์กร และความร่วมมือในกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยสำคัญที่ขับเคลื่อนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในการบรรลุเป้าหมายและวิสัยทัศน์ขององค์กร

ด้วยการวิเคราะห์ที่สะท้อนความสามารถในการบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมความร่วมมือกับกลุ่มลูกค้าที่หลากหลายข้างต้น และการสนับสนุนในการนำแผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปสู่การปฏิบัติ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสามารถสร้างมูลค่าและสร้างผลกระทบที่ดีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติในประเทศได้ ทั้งนี้ ยังเสริมสร้างความเชื่อมั่นและความน่าเชื่อถือของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในฐานะองค์กรภาครัฐที่นำเสนอข้อมูลและบริการที่ถูกต้องและทันสมัยในด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ การเพิ่มความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนจะช่วยเสริมสร้างฐานความรู้และสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

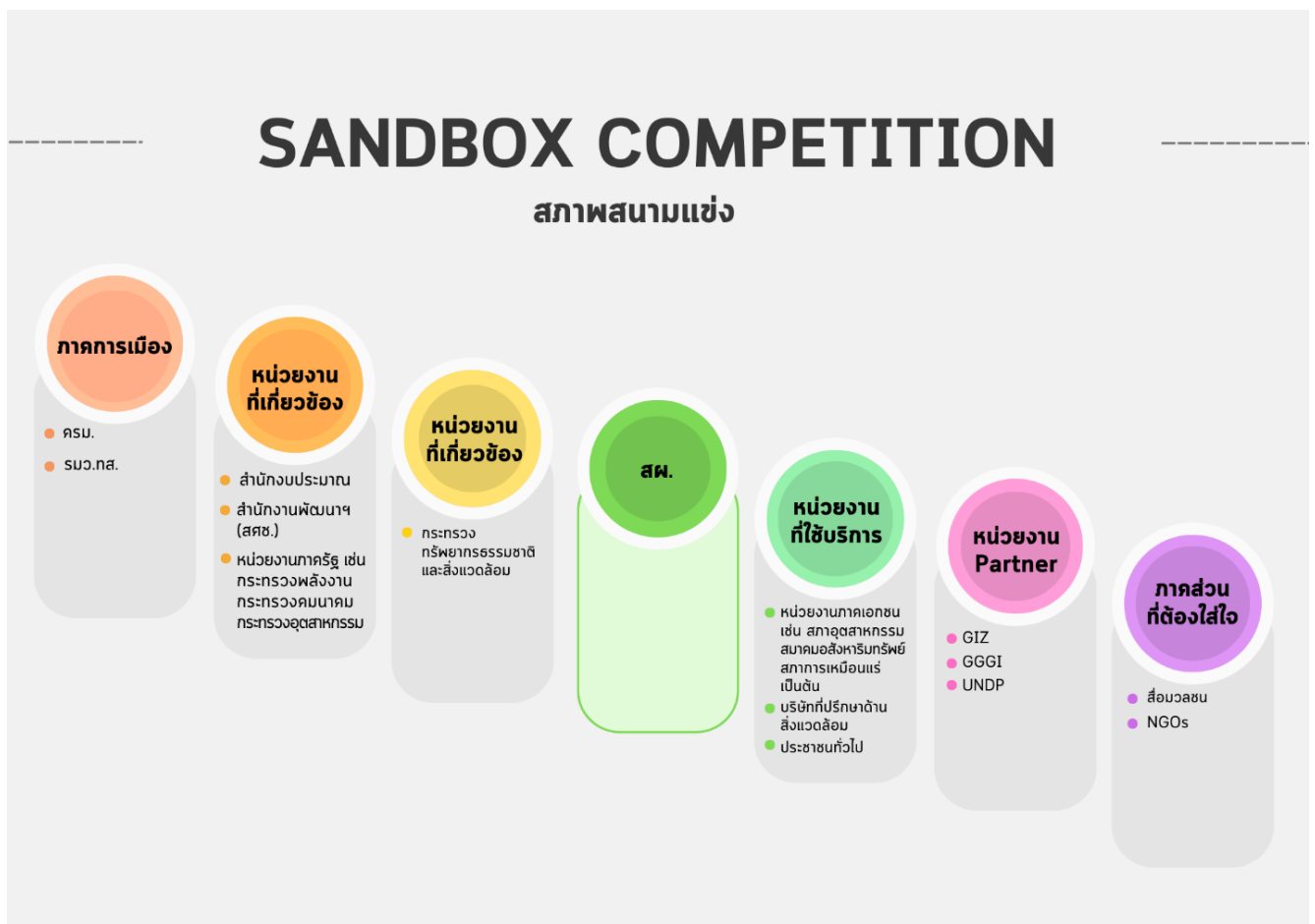
การดำเนินการผ่านกระบวนการที่ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพนี้ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะสามารถส่งเสริมการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ และขับเคลื่อนนโยบายและกลไกการปกป้องและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ นอกจากนี้ยังช่วยสร้างความตั้งใจในการดำเนินงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับประเทศและระหว่างประเทศ

7. กลุ่มผู้บริโภค (ประชาชน)

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเล็งเห็นถึงความสำคัญของการสื่อสารและบริการที่เป็นมาตรฐานสูงสุด ทั้งนี้ การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งที่ควรค่าแก่การให้ความสำคัญ ประชาชนที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการดำเนินงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต้องได้รับการยอมรับ รวมถึงให้ความคิดเห็นเพื่อส่งเสริมความยั่งยืนของการอนุรักษ์

อย่างไรก็ตาม สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจำเป็นต้องให้ความสำคัญในการสร้างความตั้งใจและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น อีกทั้งความโปร่งใสในกระบวนการตัดสินใจและการแบ่งปันข้อมูลที่ถูกต้องและทันสมัยจะช่วยส่งเสริมความเชื่อมั่นในองค์กร รวมถึงการเปิดช่องทางการสื่อสารและการมีส่วนร่วมจะช่วยให้ความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนถูกพิจารณาอย่างเหมาะสม ส่งผลให้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศได้รับผลสำเร็จในระยะยาว

ภาพที่ 4 สภาพสนามแข่งขัน (Sandbox Competition)

การวิเคราะห์ตัวแปรทางยุทธศาสตร์ เป็นการศึกษาวเคราะห์และวางแผนยุทธศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับความสามารถขององค์กรและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง การใช้เครื่องมือนี้ในกระบวนการตัดสินใจทางยุทธศาสตร์จะช่วยให้หน่วยงานสามารถบรรลุเป้าหมายและปรับตัวต่อความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในระยะยาว โดยสามารถควบคุมความเสี่ยง และใช้โอกาสที่เกิดขึ้นในการพัฒนาองค์กรให้ดียิ่งขึ้นโดยจะแบ่งเป็นการวิเคราะห์ 2 มิติดังนี้

การวิเคราะห์ความสามารถขององค์กร	โดยการพิจารณา Successes, Failures, Strengths และ Weaknesses ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะช่วยให้เข้าใจถึงจุดแข็งและจุดอ่อนที่มีอยู่ภายในองค์กร ซึ่งจะช่วยในการวางแผนในการปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กร
การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอก	โดยการพิจารณา Vulnerabilities, Internal Opportunities, External Opportunities และ Threats จะช่วยให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเข้าใจถึงปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อองค์กร ทำให้สามารถวางแผนรับมือกับความเปลี่ยนแปลงต่างๆ

ตัวแปรทางยุทธศาสตร์ที่หยิบยกมาศึกษาประกอบไปด้วย 8 ปัจจัยดังนี้

1. Successes: วิเคราะห์ความสำเร็จในอดีต เพื่อทำความเข้าใจวิธีการและปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จ เพื่อนำไปปรับปรุงและประยุกต์ใช้ในอนาคต
2. Failures: ประเมินความล้มเหลวในอดีต เพื่อหาสาเหตุของปัญหาและความคิดเห็นข้อผิดพลาด เพื่อป้องกันการซ้ำในอนาคต
3. Strengths: วิเคราะห์จุดแข็งขององค์กร เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการสร้างแนวทางใหม่และเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน
4. Weaknesses: วิเคราะห์จุดอ่อนขององค์กร เพื่อหาวิธีปรับปรุงและป้องกันความเสี่ยงในการดำเนินงาน
5. Internal Opportunities: เป็นโอกาสที่เกิดขึ้นจากภายในองค์กรเอง เช่น การพัฒนานโยบาย การปรับปรุงกระบวนการ การนำเสนอบริการใหม่ หรือการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน การสำรวจ Internal Opportunities ช่วยให้องค์กรสามารถเสาะหาแนวทางในการสร้างความแข็งแกร่งและความแตกต่างในการแข่งขัน

6. External Opportunities: เป็นโอกาสที่เกิดขึ้นจากภายนอกองค์กร เช่น การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจเทคโนโลยีใหม่ การเปลี่ยนแปลงทางสังคม หรือเชื่อมโยงกับองค์กรต่าง ๆ การสำรวจ External Opportunities ช่วยให้้องค์กรสามารถวางแผนในการตัดสินใจเพื่อบรรลุเป้าหมายภายนอก และค้นหาโอกาสในการขยายตัวกิจกรรมที่ทำสู่ความร่วมมือที่มากขึ้น หรือขยายตัวเข้าไปมีบทบาทสู่สังคมโลก
7. Vulnerabilities: วิเคราะห์จุดเปราะบางขององค์กร เพื่อหาวิธีรับมือกับความเสี่ยงและลดผลกระทบในอนาคต
8. Threats: วิเคราะห์ภัยคุกคามที่อาจส่งผลกระทบต่อองค์กร เช่น การเปลี่ยนแปลงนโยบายรัฐบาล ภัยธรรมชาติ หรือปัญหาทางเศรษฐกิจ เพื่อที่องค์กรจะสามารถวางแผนรับมือกับสถานการณ์เหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 2 บทวิเคราะห์ตัวแปรทางยุทธศาสตร์ (Strategic Variables)

การวิเคราะห์ความสามารถขององค์กร

ตัวแปร	ข้อมูลวิเคราะห์
Successes	1. สผ. มีระบบและโครงสร้างที่ชัดเจนในการบริหารงานองค์กร ช่วยให้การดำเนินงานเป็นระเบียบและมีประสิทธิภาพ 2. สผ. สามารถสร้างความสามัคคีและความร่วมมือระหว่างบุคลากรภายในและภายนอกองค์กรทำให้การทำงานร่วมกันเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ 3. สผ. มีบุคลากรที่มีความรู้และความสามารถในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นในการพัฒนานโยบาย แผน มาตรการ และโครงการต่างๆ ด้านสิ่งแวดล้อม 4. สผ. มีภาพลักษณ์ที่ดีและเป็นที่ยอมรับในวงการ ทั้งในเชิงการควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมการอนุรักษ์และการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม
Failures	1. สผ. จำเป็นต้องสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและสื่อสารความสำเร็จให้ประชาชนได้รับรู้เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นและสนับสนุนในการทำงานขององค์กร 2. สผ. ต้องปรับปรุงวิธีการดำเนินงานให้เน้นการปฏิบัติเพื่อให้สามารถส่งมอบผลงานและความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพและตรงตามความต้องการของประชาชน 3. สผ. ควรจัดทำแผนการปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงาน ประเมินผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ และส่งเสริมการสื่อสารและประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจและสนับสนุนในการทำงานขององค์กร

ตัวแปร	ข้อมูลวิเคราะห์
Strengths	1. สผ. สามารถใช้เครือข่ายของตนเองในการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ และส่งเสริมความสัมพันธ์กัน ซึ่งเป็นการเสริมสร้างความมั่นคงและขยายฐานความรู้ในการดำเนินงาน 2. สผ. มีความสามารถในการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในกระบวนการดำเนินงาน ทำให้สามารถส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น 3. สผ. สามารถปรับตัวให้ทันสถานการณ์และเสริมสร้างความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น บุคลากรที่มีความสามารถและเป็นนักวิชาการสามารถนำความรู้และประสบการณ์ในการทำงานมาปรับปรุงและพัฒนางานของ สผ. 4. สผ. มีพื้นฐานกฎหมายที่ชัดเจนและเข้มงวด ทำให้สามารถปกป้องสิ่งแวดล้อมและควบคุมปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ นำไปสู่การปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชนและความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม การมีกฎหมายหลัก เช่น พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ช่วยให้ สผ. สามารถดำเนินการตามหลักป้องกันและควบคุมปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและภาวะท้องถิ่น ส่งผลให้เกิดความเข้มแข็งและความสามารถในการรักษาความสมดุลของระบบนิเวศตามเป้าหมายขององค์กร
Weaknesses	1. ระเบียบ ขั้นตอนราชการทำให้งาน สผ. ล่าช้าไม่ทันต่อสถานการณ์ : การปรับปรุงกระบวนการทำงานให้รวดเร็วและเข้าสู่ศรัทธาบาลดิจิทัลจะช่วยให้ สผ. สามารถตอบสนองและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น 2. การนำนโยบายและแผน ไปขับเคลื่อน/การติดตามประเมินผล ไปสู่การปฏิบัติค่อนข้างน้อย: การนำนโยบายและแผนไปขับเคลื่อนและเพิ่มการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนจะช่วยให้ สผ. สามารถปรับปรุงและพัฒนาการทำงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ 3. บุคลากรขาดทักษะทางด้านภาษา และยังคงมีบุคลากรบางส่วนยังไม่เปลี่ยนแปลงก้าวทันตามยุคดิจิทัล: การส่งเสริมการพัฒนาทักษะภาษาและการสร้างองค์ความรู้ความเข้าใจในเทคโนโลยีสำหรับบุคลากรจะช่วยให้ สผ. สามารถสื่อสารและประสานงานกับหน่วยงานต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้และลดขั้นตอนการทำงานได้อย่างเหมาะสม 4. องค์กรขาดการสื่อสารและประชาสัมพันธ์เชิงรุก : การสร้างแนวทางสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ที่เชิงรุกที่ชัดเจน จะช่วยเสริมสร้างความเข้าใจและได้รับการสนับสนุนจากประชาชน ซึ่งส่งผลให้ สผ. สามารถขับเคลื่อนงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและนำไปสู่การปรับปรุงกฎหมายและนโยบายที่มีประโยชน์ต่อสังคม

ตัวแปร	ข้อมูลวิเคราะห์
	5. ขาดการบูรณาการภายในองค์กร : การปรับปรุงการบูรณาการภายในองค์กร รวมถึงการส่งเสริมความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกอง จะช่วยให้ สผ. สามารถทำงานร่วมกันได้มากขึ้น ลดความซ้ำซ้อนของงานและเพิ่ม ประสิทธิภาพในการดำเนินงานขององค์กร

การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอก

ตัวแปร	ข้อมูลวิเคราะห์
Internal Opportunities	1. สผ. มีการฝึกอบรมและพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการขององค์กร 2. สผ. สามารถสร้างความสามัคคีและความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานและบุคลากร ภายในองค์กร ทำให้สามารถทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ 3. สผ. สามารถปรับตัวและรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสภาวะต่าง ๆ รวมทั้งความท้าทายในการทำงานและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว 4. สผ. มีบุคลากรรุ่นใหม่ที่มีความคิดสร้างสรรค์และความกระตือรือร้นในการทำงาน ทำให้องค์กรมีพลังงานใหม่และสามารถเสนอแนวคิดที่นำไปสู่การปรับปรุงองค์กร อย่างต่อเนื่อง
External Opportunities	1. การรองรับเป้าหมายระดับโลกในการคุ้มครองความหลากหลายทางชีวภาพ ด้วยเป้าหมายการคุ้มครองพื้นที่ร้อยละ 30 ของโลก นำไปสู่การสร้างเพิ่มพื้นที่ คุ้มครองและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของประเทศไทยสอดคล้องกับเป้าหมาย ระดับโลก 2. การรับการสนับสนุนองค์กรระหว่างประเทศในเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ (Climate Change) ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากองค์กรระหว่างประเทศในประเด็น (Climate Change) อย่างต่อเนื่อง ทำให้ สผ. สามารถเสริมสร้างการปรับปรุง เครื่องมือ กลไก มาตรการที่สอดคล้องกับการลดปัญหาสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3. ความสนับสนุนของภาคเอกชนในการพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพ (Biodiversity), และการประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม (EIA) : ภาคเอกชนเข้ามาเป็นหุ้นส่วนในการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม ทำให้ สผ. สามารถร่วมมือกับ ภาคเอกชนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์และปรับปรุงสภาพแวดล้อม 4. โอกาสเพิ่มมากขึ้นในการเข้าถึงเงินทุนด้านสิ่งแวดล้อม : สผ. สามารถเข้าถึงแหล่ง เงินทุนด้านสิ่งแวดล้อมมากขึ้น เพื่อสนับสนุนโครงการที่ส่งเสริมการอนุรักษ์และ พัฒนาสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย

ตัวแปร	ข้อมูลวิเคราะห์
Vulnerabilities	1. เนื่องจากเป็นหน่วยงานเดียวในประเทศ ไม่มีหน่วยงานสาขาหรือหน่วยงานลูก ทำให้ความสำเร็จของ สผ. ขึ้นอยู่กับการทำงานร่วมกันกับหน่วยงานอื่น ๆ : สผ. ต้องวางแผนเพื่อสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ สร้างเครือข่าย และลดการพึ่งพิงหน่วยงานอื่นเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในการดำเนินงาน 2. ช่องว่างของบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูง ส่งผลให้ขาดความต่อเนื่องของการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่รุ่นถัดไป : สผ. ต้องวางแผนเพื่อพัฒนาบุคลากรรุ่นใหม่ และขยายโอกาสให้พวกเขาได้รับความรู้และประสบการณ์จากบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ 3. ข้อจำกัดด้านเวลาตามกฎหมายทำให้มีความเสี่ยงและกระทบต่อบุคคลภายนอก ส่งผลให้เกิดร้องเรียน : สผ. ต้องวางแผนเพื่อปรับปรุงกระบวนการทำงานและปรับปรุงนโยบายให้สอดคล้องกับกฎหมาย เพื่อลดความเสี่ยงและผลกระทบต่อบุคคลภายนอก ลดโอกาสในเรื่องร้องเรียน
Threats	1. การเปลี่ยนแปลงนโยบายการเมือง : การรับรู้และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงนโยบายทางการเมืองจะช่วยให้ สผ. สามารถรักษาความเสถียรของกิจกรรมและแผนงาน พร้อมตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2. ความขัดกันของนโยบายด้านการพัฒนากับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม : สผ. ควรระมัดระวังในการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน และดำเนินการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมควบคู่ไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจ 3. สภาพเศรษฐกิจที่ย่ำแย่ก่อให้เกิดการทำลายทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น : การมีการตรวจสอบและควบคุมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างเหมาะสมจะช่วยป้องกันการทำลายทรัพยากรและรักษาสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน และมีความคุ้มค่ามากขึ้น 4. ปัญหาสิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดน อาทิ ขยะทะเล หมอกควัน เป็นต้น : การร่วมมือระหว่างประเทศและการประสานงานกับองค์กรนานาชาติ จะช่วยในการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดน ในทางที่เป็นผลประโยชน์ต่อทุกฝ่าย 5. ภัยพิบัติทางธรรมชาติ รวมถึง การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) และประเด็นอุบัติใหม่ (Emerging Issues): สผ. ควรวางแผนรับมือกับภัยพิบัติทางธรรมชาติและประเด็นอุบัติใหม่ เช่น การเตรียมความพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉิน สร้างมาตรการป้องกันและลดความเสี่ยงเพื่อปกป้องทรัพย์สินคน และสิ่งแวดล้อมในระยะยาว

การวิเคราะห์แนวโน้มในอนาคต สามารถช่วยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการปรับตัวกับสถานการณ์ปัจจุบัน และวางแผนระยะยาวอย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการวิเคราะห์แนวโน้มในอนาคต 12 มุมมองหลัก ได้แก่ เศรษฐกิจ การเมือง กฎหมาย สังคม ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การแข่งขัน เทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค วิธีการส่งมอบ/จัดส่ง การเลือกโครงการ/การบริการ และบุคลากร/เงิน/ทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งปัจจัยแนวโน้มทั้งหมดนี้จะมีผลต่อกำดำเนินกิจกรรมและทิศทางที่ส่งผลกระทบต่อองค์กรในอนาคต ช่วยให้ผู้ประกอบการมีข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงแผนกิจการเพื่อรองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงและตอบสนองความต้องการของสังคมและประเทศ

1. แนวโน้มด้านเศรษฐกิจ

การเพิ่มขึ้นของปัญหาสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้เศรษฐกิจจะมุ่งเน้นไปที่การให้ความสำคัญในการดูแลด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งต้องการจะทำให้มีการลดลงของปัญหาที่เกี่ยวกับมลพิษ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และความหลากหลายทางชีวภาพ ที่จะนำไปสู่การพัฒนาาระบบนิเวศที่ยั่งยืนและการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชากรที่ดีขึ้น โดยให้ความสำคัญในด้านเม็ดเงินลดลง

การเติบโตของเศรษฐกิจฐานรากและเศรษฐกิจชุมชน โดยการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากและเศรษฐกิจชุมชนจะช่วยกระตุ้นการเติบโตที่ยั่งยืนในระดับพื้นที่ ทำให้มีการกระจายรายได้ที่ดีขึ้น ลดความไม่เสมอภาค และเสริมสร้างความมั่นคงในระดับชุมชน นอกจากนี้ยังส่งเสริมการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในการสร้างรายได้และการมีงานที่ยั่งยืน

การสนับสนุน BCG Model (Bio-Circular-Green Economy) จะทำให้ประเทศไทยเดินหน้าสู่เศรษฐกิจที่ยั่งยืนและมีความสามารถในการแข่งขัน โดยเน้นการใช้ทรัพยากรชีวภาพ การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจแบบวงเวียน และการพัฒนาเศรษฐกิจสีเขียว นำไปสู่การลดลงของการใช้พลังงานที่สกปรกและการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

2. แนวโน้มด้านการเมือง

ความสอดคล้องกับบริบทโลก การปรับตัวให้สอดคล้องกับมาตรการสิ่งแวดล้อมและเป้าหมายสากล อาทิ มาตรการควบคุมความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติ สำคัญในการพัฒนานโยบายและแผนที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืนในระยะยาว อย่างไรก็ตาม การนำมาตรการและนโยบายเหล่านี้มาใช้ในประเทศไทย อาจต้องเผชิญกับความท้าทายทางการเมือง

การกำหนดเส้นทางที่เหมาะสมในการนำเสนอโยบายและแผนการดำเนินงานของ สม. อาจต้องผ่านกระบวนการต่อรองทางการเมืองที่ซับซ้อน ส่งผลให้มีความล่าช้าในการนำนโยบายเหล่านี้มาใช้

ความไม่แน่นอนทางการเมืองสามารถส่งผลกระทบต่อความยั่งยืนของนโยบายและแผนที่ สม. นำเสนอ การเปลี่ยนแปลงของรัฐบาลหรือนโยบายที่สนับสนุนสิ่งแวดล้อมอาจมีผลให้นโยบายเดิมถูกปรับเปลี่ยนหรือยกเลิก

3. แนวโน้มด้านกฎระเบียบ

การออกแบบกฎหมายและระเบียบที่ล่าช้าอาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการรับมือกับความเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อม และการปรับตัวต่อความต้องการในระดับท้องถิ่นและสากล ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย

ความเข้าใจและนำกฎหมายใหม่มาประยุกต์ใช้อาจประสบกับความยากลำบากเนื่องจากช่องว่างในการตีความและข้อกำหนดที่ไม่ชัดเจน การปรับปรุงและแก้ไขข้อกำหนดต่างๆ จึงเป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ความสามารถในการจัดการกฎหมายและระเบียบที่มีประสิทธิผลในระดับประเทศจะส่งผลต่อการยอมรับในระดับมาตรฐานสากล การปรับปรุงและแก้ไขข้อกำหนดต่างๆ จึงเป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ยังต้องสามารถสร้างความเชื่อมั่นและยอมรับในระดับสากลในด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติของประเทศไทย

4. แนวโน้มด้านประชากร/ สังคม

สังคมประชากรสูงวัย/พ่อแม่เลี้ยงเดี่ยวเพิ่มขึ้น : เนื่องจากความสูงวัยของประชากร และแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของกลุ่มพ่อแม่เลี้ยงเดี่ยว การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะต้องเตรียมตัวรองรับความต้องการของกลุ่มประชากรใหม่ ซึ่งอาจมีความต้องการความปลอดภัยและสุขภาพที่ดีขึ้น

ความต้องการความปลอดภัย รวมถึงการย้ายถิ่นฐานเพื่อความปลอดภัย ทำให้สังคมจะมีความต้องการที่มากขึ้นในการปกป้องสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ การมีนโยบายและกิจกรรมที่สนับสนุนความปลอดภัยด้านสิ่งแวดล้อมจึงสำคัญ

ความต้องการทรัพยากรสวนทางในปัจจุบัน จะส่งผลให้อนาคตอันใกล้ประชากรมีความต้องการในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน เพื่อความสมดุลของสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาเศรษฐกิจ

การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้ประชากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น การใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการป้องกันและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติจึงจำเป็นและเป็นที่ยอมรับมากขึ้น

5. แนวโน้มด้านอิทธิพล/ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

สถานการณ์เศรษฐกิจที่ตกต่ำในยุโรปและอเมริกา อีกทั้งความต้องการพลังงานที่ยังเพิ่มขึ้น อาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการสนับสนุนการลงทุนและความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย ซึ่งอาจส่งผลให้ประเทศไทยต้องหาแหล่งทุนใหม่ ๆ สำหรับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

มีโอกาสที่ประเทศไทยจะเข้าร่วมในข้อตกลงระหว่างประเทศมากขึ้นในด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งอาจเสริมสร้างความสามารถในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทยอย่างยั่งยืน

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดนอาจเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ สผ. และประเทศไทยต้องมีมาตรการเพิ่มเติมในการร่วมมือกับประเทศใกล้เคียงเพื่อจัดการกับปัญหาสิ่งแวดล้อมข้ามชาติ การส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศอื่น ๆ อาจเสริมสร้างทักษะและความสามารถในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ และเปิดโอกาสให้ประเทศไทยสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีและแหล่งทุนสำหรับการดำเนินการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม

6. แนวโน้มด้านลักษณะของคู่ค้าและผู้รับบริการโดยตรง

การบูรณาการของหน่วยงานรัฐอาจเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานร่วมกัน ทำให้ สผ. สามารถปรับตัวเพื่อรับมือกับความเปลี่ยนแปลงในระบบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ภาคเอกชนอาจมีความคาดหวังมากขึ้นต่อมาตรการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาที่ยั่งยืน สผ. ควรเสริมสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนเพื่อส่งเสริมการประหยัดทรัพยากรและการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม

สผ. ควรเริ่มต้นการให้ความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศ ในด้านการศึกษาเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความรู้และความสนใจของประชาชนสำคัญสำหรับการเสริมสร้างความตั้งใจในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติจะเพิ่มสูงขึ้น สผ. ควรส่งเสริมการประชาสัมพันธ์และการศึกษาเพื่อเพิ่มความรู้ให้แก่ประชาชน

อิทธิพลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (NGOs) อาจลดลงในอนาคต แต่ สผ. ยังควรร่วมมือกับ NGOs เพื่อรับฟังข้อมูลและความคิดเห็นจากกลุ่มต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเสริมสร้างมาตรการที่เหมาะสมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

7. แนวโน้มด้านการแข่งขัน

การปฏิบัติตามมาตรการสิ่งแวดล้อมที่เข้มงวดขึ้นและการใช้ยุทธศาสตร์เช่นเครื่องหมายความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Eco-Label) จะช่วยให้ประเทศไทยสามารถรักษาตำแหน่งในตลาดโลก ดังนั้น สผ. ควรสนับสนุนและส่งเสริมนโยบายเพื่อป้องกันความกีดขวางทางการค้า

การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน และการอนุรักษ์มรดกทางธรรมชาติและวัฒนธรรมสามารถสร้างความสามารถในการแข่งขันในภาคการท่องเที่ยว และทำให้ประเทศไทยเป็นปลายทางที่น่าสนใจสำหรับนักท่องเที่ยวที่เน้นความยั่งยืน

ความสำคัญของ Soft Power จะเพิ่มขึ้น การส่งเสริม Soft Power ของประเทศไทย โดยเน้นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ อาจช่วยเสริมสร้างบรรยากาศที่ดีในการลงทุน ส่งเสริมความสัมพันธ์ทางการค้า และส่งเสริมการสนับสนุนจากชาติอื่น ๆ ในเรื่องของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความสามารถในการใช้ Soft Power นี้จะเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในอนาคต

8. แนวโน้มด้านเทคโนโลยี

การใช้เทคโนโลยีการตรวจสอบจากระยะไกลในการติดตามและเฝ้าระวังความเสี่ยงของทรัพยากรธรรมชาติ จะช่วยให้ สผ. สามารถมีข้อมูลที่แม่นยำและทันสมัยขึ้น นำไปสู่การตัดสินใจที่ดีขึ้นในการจัดการทรัพยากร

เทคโนโลยีที่ทำให้สามารถสำรวจและเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติได้ง่ายขึ้นอาจทำให้ประเทศไทยสูญเสียทรัพยากรอย่างรวดเร็ว ดังนั้น สผ. จำเป็นต้องมีมาตรการควบคุมและป้องกันการกระทำที่อาจส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ

เทคโนโลยีการจัดเก็บข้อมูลและการประมวลผลข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) จะทวีความสำคัญมากขึ้น การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ สผ. และประเทศไทยสามารถวางแผนและนำข้อมูลไปใช้อย่างเหมาะสมในการวางนโยบายการพัฒนาที่ยั่งยืน

9. แนวโน้มด้านโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค Infrastructure & Facilities

การพัฒนาทางด้านคมนาคมอาจนำไปสู่การเคลื่อนย้าย/ขนส่งประชากร ทรัพยากร และขยายตัวชุมชนเมือง ซึ่งจะกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ดังนั้น สผ. ควรมีนโยบายที่ทั่วถึงในการควบคุมและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการพัฒนาการคมนาคม

พลังงานทางเลือกที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเริ่มมีความเป็นไปได้มากขึ้นเชิงพาณิชย์ สผ. ควรส่งเสริมและสนับสนุนนโยบายที่ส่งเสริมการใช้พลังงานที่ทำให้การพัฒนาที่ยั่งยืนได้

สผ. ควรส่งเสริมนโยบายที่มองหาความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการรักษาสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงความต้องการของกลุ่มต่าง ๆ อาทิ ผู้สูงวัย

การพัฒนาและการให้ความสะดวกอย่างเป็นสากล (Universal Design) สผ. ควรเปิดโอกาสให้กับการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการออกแบบและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมและเปิดกว้างสำหรับทุกกลุ่มประชากร ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

10. แนวโน้มด้าน วิธีการส่งมอบ/ จัดส่ง

การนำปัญญาประดิษฐ์ (AI : Artificial Intelligence) และหุ่นยนต์ (Robot) เพื่อช่วยในงานที่ต้องการความแม่นยำ เทียบตรง และสม่ำเสมอ จะเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและลดความผิดพลาด อาจส่งผลให้ สผ. สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนและสิ่งแวดล้อมได้ดียิ่งขึ้น

ในอนาคตการใช้เอกสารแบบดิจิทัลจะเป็นที่นิยมมากขึ้น การลดใช้กระดาษในการจัดเก็บข้อมูลและการสื่อสารจะช่วยประหยัดทรัพยากรและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ยังเพิ่มความสะดวกและประสิทธิภาพในการทำงานของ สผ.

การสื่อสารและส่งเสริมนโยบายผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ถือว่าถูกต้องตามกฎหมายจะทำให้การสื่อสารกับประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น นำไปสู่การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิผล

11. แนวโน้มด้านการเลือกโครงการ/การบริการ

ความนิยมในการใช้บริการออนไลน์แบบไร้พรมแดนคงสูงและยังให้ความสะดวกสบายแก่ผู้รับบริการ การพัฒนาและปรับปรุงระบบบริการออนไลน์ของ สผ. จึงจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและประสิทธิภาพในการทำงาน

ความต้องการในการบริการส่วนบุคคลที่มีเอกลักษณ์และอัตลักษณ์เฉพาะจะเพิ่มขึ้น การมีนโยบายและโครงการที่ตอบสนองความต้องการเฉพาะของกลุ่มต่างๆ จะช่วยให้ สผ. สามารถรองรับความหลากหลายของประชากรได้ดียิ่งขึ้น

ประเด็นร้อนที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระยะสั้น จำเป็นต้องมีการวางแผนและตัดสินใจอย่างรวดเร็วและยืดหยุ่น สผ. ต้องพัฒนาระบบตัดสินใจและการบริหารจัดการที่มีความเข้าใจถึงประเด็นร้อนและสามารถปรับตัวให้เหมาะสม

12. แนวโน้มด้านบุคลากร/เงิน/ทรัพยากรธรรมชาติ

คนจะมีการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต โดยเน้นการแสวงหาความสุขและให้ความสำคัญต่อสิ่งแวดล้อม การพัฒนานโยบายและโครงการที่สอดคล้องกับความสนใจของประชาชนในการรักษาสิ่งแวดล้อมจึงจำเป็นอย่างยิ่ง

ความหลากหลายของทักษะและความสามารถในการทำงานหลากหลายสาขาจะส่งผลให้มีการหมุนเวียนของทรัพยากรบุคคลและเงินอย่างรวดเร็ว สผ. ควรสามารถรองรับความหลากหลายของกลุ่มประชากรนี้เพื่อให้ นโยบายและโครงการมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มีแนวโน้มที่ปริมาณของบุคลากรที่มีความพร้อมลดลง ด้วยการใช้ปัญญาประดิษฐ์แทนที่การทำงานของมนุษย์ในบางส่วน สผ. ควรพัฒนาความสามารถของบุคลากรให้เข้ากันกับเทคโนโลยีใหม่ และให้การฝึกอบรมที่เหมาะสมเพื่อสามารถทำงานร่วมกันกับปัญญาประดิษฐ์อย่างมีประสิทธิภาพ

วิธี BSC : Balanced Scorecard เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหารขององค์กรจะได้ทราบถึงจุดอ่อนและทำหน้าที่ในการเปลี่ยนพันธกิจ (Mission) และยุทธศาสตร์ (Strategy) ไปเป็นการวัดผลการปฏิบัติงานจากระดับบนสู่ระดับล่างทั่วทั้งองค์กร อาศัยการวัดและการประเมินผลใน 4 มิติ ตามกรอบของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ดังนี้

มิติที่ 1 มิติด้านประสิทธิผลตามพันธกิจ ส่วนราชการแสดงผลงานที่บรรลุเป้าประสงค์และเป้าหมายตามที่ได้รับ

มิติที่ 2 มิติด้านคุณภาพการให้บริการ ส่วนราชการแสดงการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการในการให้บริการที่มีคุณภาพ

มิติที่ 3 มิติด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ ส่วนราชการแสดงความสามารถในการปฏิบัติราชการ

มิติที่ 4 มิติด้านการพัฒนาองค์กร ส่วนราชการแสดงความสามารถในการเตรียมพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงขององค์กร

ในแต่ละมิติประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ วัตถุประสงค์ (Objective) ตัวชี้วัด (Measures หรือ Key Performance Indicators) เป้าหมาย (Target) และ แผนงาน โครงการ หรือ กิจกรรม (Initiatives) นอกจากองค์ประกอบทั้ง 4 แล้ว ในทางปฏิบัติจะมีอีก 1 องค์ประกอบ คือ ข้อมูลในปัจจุบัน (Baseline Data) ของตัวชี้วัดแต่ละตัว การหาข้อมูลในปัจจุบันจะเป็นตัวช่วยในการกำหนดเป้าหมายของตัวชี้วัดแต่ละตัวให้มีความชัดเจนมากขึ้น

1) การวิเคราะห์ทางยุทธศาสตร์ ได้แก่ การวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน (The Current Profile Analysis) การวิเคราะห์ตัวแปรทางยุทธศาสตร์ (Strategic Variables) และการวิเคราะห์แนวโน้มในอนาคต (Future Business Area) เพื่อให้ได้ทิศทางและยุทธศาสตร์ของ สผ. ที่ชัดเจน

2) การกำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ สผ. โดยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์หลัก (Strategic Themes) ที่สำคัญของ สผ.

3) วิเคราะห์และกำหนดว่า Balanced Scorecard ของ สผ. ว่ามีมิติและความสัมพันธ์กันอย่างไร โดยกำหนดไว้ 4 มิติ ตามลำดับความสำคัญ คือ มิติด้านประสิทธิผลตามพันธกิจ มิติด้านคุณภาพการให้บริการ มิติด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ และมิติด้านการพัฒนาองค์กร

4) จัดทำแผนที่ทางยุทธศาสตร์ (Strategy Map) ระดับองค์กรโดยกำหนดวัตถุประสงค์ที่สำคัญภายใต้แต่ละมิติ โดยพิจารณาว่า สผ. สามารถดำเนินงานให้บรรลุวิสัยทัศน์ และยุทธศาสตร์ขององค์กร สผ. ต้องดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้านใดบ้าง

5) ผู้บริหารระดับสูงต้องประชุมร่วมกันเพื่อยืนยันและเห็นชอบในแผนที่ทางยุทธศาสตร์ที่จัดขึ้น

6) ภายใต้วัดวัตถุประสงค์แต่ละด้าน ต้องกำหนดรายละเอียดของวัตถุประสงค์ในด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านของตัวชี้วัด ฐานข้อมูลในปัจจุบัน เป้าหมายการให้บริการ รวมทั้งแผนงาน กิจกรรม หรือโครงการ (Initiatives) ที่ต้องดำเนินการ ซึ่งในแต่ละขั้นตอนสามารถแบ่งออกเป็นประเด็นได้ ดังนี้

6.1) การจัดทำตัวชี้วัด

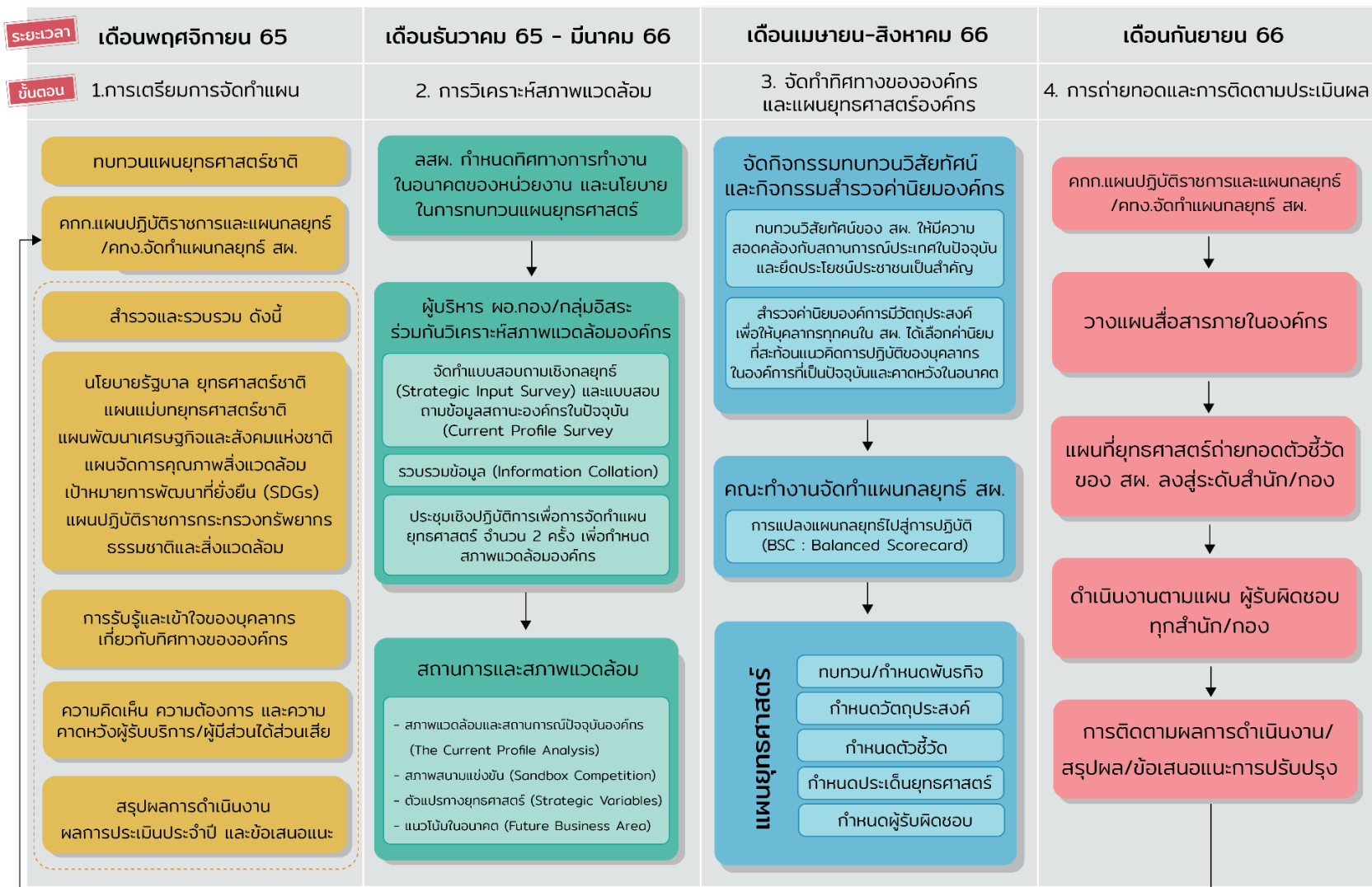
6.2) การกำหนดเป้าหมายการให้บริการ โดยอาศัยข้อมูลในปัจจุบัน

6.3) การจัดทำแผนงาน โครงการ และกิจกรรมที่จะต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดขึ้น

7) เมื่อดำเนินการจัดทำแผนงาน/โครงการแล้วเสร็จ หน่วยงานสามารถถ่ายทอดตัวชี้วัดและเป้าหมายระดับองค์กรไปสู่ผู้บริหารระดับรองและระดับผู้ปฏิบัติไปจัดทำแผนปฏิบัติการตามแผนงาน/โครงการหลักและกำหนดตัวชี้วัดให้กับผู้บริหารระดับรองและระดับผู้ปฏิบัติ

เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จทั้ง 4 ขั้นตอนดังกล่าว สามารถนำผลการวิเคราะห์มาดำเนินการถ่ายทอดตัวชี้วัดของ สผ. ลงสู่ระดับสำนัก/กอง เพื่อให้สำนัก/กองได้ดำเนินงานและติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ภาพที่ 5 ขั้นตอนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ 4

แผนยุทธศาสตร์ สผ. ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570)

ส่วนที่ 4

แผนยุทธศาสตร์

1

วิสัยทัศน์ (Vision)

“ประเทศไทยเติบโตอย่างยั่งยืนด้วยการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อประชาชน”

2

พันธกิจ (Mission)

1. กำหนดนโยบาย แผน มาตรการ การอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. กำกับดูแล ติดตาม ประเมิน และรายงานผลการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. สนับสนุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมผ่านกลไกกองทุนสิ่งแวดล้อมและการอุดหนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
4. ประสานความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศและต่างประเทศ ในอนุสัญญาระหว่างประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3

ภารกิจ (Duty)

ภารกิจหลักตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2565 และ พ.ศ. 2566 มีดังนี้

- (1) จัดทำนโยบายและแผนการอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (2) ประสานและจัดทำแผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และดำเนินการอื่นให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประสานการจัดการเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม
- (3) ศึกษา วิเคราะห์ ประสาน และดำเนินการให้มีการประกาศเขตพื้นที่ และมาตรการคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (4) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย แผน และมาตรการและจัดทำรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม
- (5) ดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นจากโครงการหรือกิจกรรมของภาครัฐหรือภาคเอกชน ซึ่งมีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดผลเสียต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- (6) บริหารงานกองทุนสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนนโยบาย แผน และมาตรการ และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทุกภาคส่วน
- (7) ประสานความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศและต่างประเทศ ในการดำเนินการร่วมด้านนโยบายและแผนการอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(8) เสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาในการกำหนดนโยบายและแผนการอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน ตลอดจนดำเนินการตามพันธกรณีของความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ

(9) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของสำนักงานหรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

4

วัฒนธรรม (Culture)

มองผลประโยชน์ชาติ มุ่งสร้างเครือข่าย มั่นในหลักการ มั่นในคุณธรรม

5

ค่านิยมหลัก (Core Value)

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ ได้ร่วมกันวิเคราะห์และกำหนดค่านิยมหลัก (Core Value) เพื่อช่วยให้บุคลากรในองค์กรมีแนวความคิด ความเชื่อ และประพฤติกรรมการทำงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการดำเนินงานภายใต้ แผนยุทธศาสตร์ให้ประสบความสำเร็จโดยใช้คำว่า FUTURE ซึ่งย่อมาจาก

Freedom

กล้าคิด กล้าทำ

ความเป็นอิสระเสรีทางความคิด การแสดงออก รวมไปถึงสภาพบรรยากาศ ในสถานที่ทำงานที่ปลอดความกลัวและเปิดกว้างทางความคิด ภายใต้กรอบ ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

Utility

นำประโยชน์สู่ประชาชน

สร้างประโยชน์ให้ส่วนรวม ทั้งภายในและภายนอกองค์กร

Teamwork

คนทำงานเป็นทีมด้วยใจ

การทำงานเป็นทีม การสร้างทีม การแบ่งหน้าที่ภายในทีม และการมีความรับผิดชอบ ร่วมกันเป็นทีม

Uncovering

โปร่งใส เปิดเผย

ไม่ปกปิด เปิดเผย โปร่งใส สามารถเปิดเผยกระบวนการจัดทำนโยบายและแผน (Transparency) การวิเคราะห์ผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การจัดสรรเงินกองทุน ต่อสาธารณชนได้ ตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ รวมถึง มีเอกสารหลักฐานที่สามารถตรวจสอบได้

Resilience

เคยล้มแล้ว ต้องลุกไว

มีความยืดหยุ่นล้มแล้วลุกไว สามารถเรียนรู้จากความผิดพลาด ความล้มเหลว และสามารถปรับปรุงตัวเองเพื่อก้าวไปข้างหน้าต่อไปได้อย่างรวดเร็ว

การคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมรอบตัว และสภาพแวดล้อมในสถานที่ทำงานที่เหมาะสม รวมไปถึงการคำนึงถึงชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรในชาติ

6

ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ภายใต้แผนยุทธศาสตร์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 4 ประเด็นยุทธศาสตร์ดังนี้

- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 บูรณาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเชิงพื้นที่เพื่อรองรับการเติบโตทางเศรษฐกิจ
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล และยั่งยืน
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกระดับกระบวนการทัศน์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สู่การกำหนดเป้าหมายอนาคตประเทศ
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 ภาครัฐทันสมัยด้านระบบและบุคลากร

ตารางที่ 3 เป้าประสงค์ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์	วัตถุประสงค์
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 บูรณาการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมเชิงพื้นที่ เพื่อรองรับการเติบโตทาง เศรษฐกิจ	สร้างความสมดุลของการใช้ประโยชน์พื้นที่ในการการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
	สนับสนุนกิจกรรม/โครงการพัฒนาที่มีการดำเนินการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างถูกต้อง
	ส่งเสริมสนับสนุนการใช้กลไกทางการเงินเพื่อการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบคาร์บอนต่ำ และเศรษฐกิจ BCG
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 บริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและ ยั่งยืน	เพิ่มประสิทธิภาพเครื่องมือ กลไกที่เหมาะสมต่อการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ตลอดจนส่งเสริมกระบวนการ เรียนรู้ของประชาชน
	สร้างการยอมรับต่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
	พัฒนากฎระเบียบให้เหมาะสม ทันต่อสถานการณ์
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกระดับกระบวนการ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม สู่การกำหนด เป้าหมายอนาคตประเทศ	จัดทำมาตรการการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ
	สร้างการยอมรับต่อระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม
	เพิ่มประสิทธิภาพการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 ภาครัฐทันสมัยด้านระบบ และบุคลากร	องค์กรมีฐานข้อมูลและเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพ ทันสมัย
	บุคลากรมีความเชี่ยวชาญ มีศักยภาพรองรับวิถีและนวัตกรรมใหม่
	เพิ่มความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรกับผู้มีส่วนได้ส่วน เสียที่เกี่ยวข้อง
	ลดโอกาสการดำเนินงานที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อองค์กร
	มีระบบการบริหารงานที่ดี ทันสมัย โปร่งใส ไร้ทุจริต มีคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล

การขับเคลื่อนประเด็นยุทธศาสตร์ทั้ง 4 ประเด็น ที่กำหนดภายใต้แผนยุทธศาสตร์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไปสู่การปฏิบัติ ได้อย่างมีคุณภาพและมีการบริหารงานที่ชัดเจน สามารถจัดทำเป็นแผนที่ยุทธศาสตร์ ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นเครื่องมือสื่อสารและถ่ายทอดยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติที่บอกถึงทิศทางและการเชื่อมโยงเป้าหมายต่างๆ ในแต่ละด้านอย่างเป็นรูปธรรมให้แก่บุคลากรของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้มีความเข้าใจภาพรวมได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ได้กำหนดวัตถุประสงค์ที่สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต้องการบรรลุอย่างชัดเจนใน 4 มิติ มีดังนี้

ภาพที่ 5 แผนที่ยุทธศาสตร์สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แผนที่ยุทธศาสตร์ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

วิสัยทัศน์ ประเทศไทยเติบโตอย่างยั่งยืน ด้วยการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อประชาชน

ตัวชี้วัด	หน่วย	ค่าเป้าหมาย			กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แนวทาง	หน่วยงาน รับผิดชอบ
		ขั้นต้น	ขั้น มาตรฐาน	ขั้นสูง				
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 บูรณาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเชิงพื้นที่เพื่อรองรับการเติบโตทางเศรษฐกิจ								
วัตถุประสงค์ที่ 1 สร้างความสมดุลของการใช้ประโยชน์พื้นที่ในการการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม								
พื้นที่ต้นแบบที่มี การบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เชิงบูรณาการที่ สามารถขยายผลได้	พื้นที่	1	2	3	สร้างพื้นที่ต้นแบบที่มี การบริหารจัดการเพื่อ การใช้ประโยชน์ทาง เศรษฐกิจและสังคม อย่างสร้างสรรค์ สมดุล	โครงการสร้างพื้นที่ ต้นแบบ และขับเคลื่อน นโยบาย กลไกไปสู่ การปฏิบัติ	1. ศึกษา วิเคราะห์ เพื่อกำหนดพื้นที่เพื่อการบูรณาการ จัดการพื้นที่สำคัญเพื่อรองรับการใช้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน โดยกระบวนการมีส่วนร่วม 2. วิเคราะห์แนวโน้มแผนการพัฒนาพื้นที่ พร้อมทั้ง ศักยภาพความพร้อมของพื้นที่ในการรองรับทั้งทางด้าน เศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม 3. จัดทำและ/หรือ ปรับปรุงนโยบาย แผน มาตรการ และกลไกที่มีการบูรณาการทำงานร่วมกัน เพื่อให้พื้นที่ สามารถรักษาสมดุลระหว่างการพัฒนาและการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน 4. ขับเคลื่อนนโยบาย แผน มาตรการกลไกไปสู่การ ปฏิบัติ	กขพ. กธศ. กบก. กยผ. กลช.

ตัวชี้วัด	หน่วย	ค่าเป้าหมาย			กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แนวทาง	หน่วยงานรับผิดชอบ
		ขั้นต้น	ขั้น มาตรฐาน	ขั้นสูง				
วัตถุประสงค์ที่ 2 สนับสนุนกิจกรรม/โครงการพัฒนาที่มีการดำเนินการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างถูกต้อง								
ระยะเวลาการให้ข้อมูล/ข้อคิดเห็น	จำนวนวันทำการ นับตั้งแต่วันที่ ได้รับเรื่อง	15	14	13	สนับสนุนข้อมูลทางวิชาการที่ส่งเสริมการพัฒนาควบคู่ไปกับการรักษาสมดุลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ยกระดับการให้บริการ/ตรวจสอบข้อมูลให้ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะทางวิชาการให้รวดเร็ว ถูกต้องเป็นไปตามหลักวิชาการ และกฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	1. ปรับปรุงกระบวนการรับ-ส่งเรื่องให้รวดเร็ว ทันสมัย 2. วิเคราะห์ ประเด็น/ข้อหาหรือที่ผ่านมา เพื่อจัดทำเป็นหมวดหมู่/แนวทางการให้ความคิดเห็นที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการให้ความคิดเห็นให้รวดเร็ว มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น 3. ปรับปรุงกระบวนการ/รูปแบบการพิจารณา ให้ทันสมัย โดยใช้นวัตกรรมหรือเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วยในกระบวนการ	ทุกหน่วยงาน
วัตถุประสงค์ที่ 3 ส่งเสริมสนับสนุนการใช้กลไกทางการเงินเพื่อการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบคาร์บอนต่ำและเศรษฐกิจ BCG								
สนับสนุนด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและเศรษฐกิจ BCG	โครงการ	3	5	7	พัฒนาพื้นที่ต้นแบบคาร์บอนต่ำและเศรษฐกิจ BCG อย่างยั่งยืน	ส่งเสริม สนับสนุนกลไกทางการเงิน ทั้งภายในและภายนอกประเทศ เพื่อการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบคาร์บอนต่ำและเศรษฐกิจ BCG เกี่ยวข้อง	1. วิเคราะห์ประเด็น ความต้องการที่ควรได้รับการสนับสนุนเพื่อส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบคาร์บอนต่ำและเศรษฐกิจ BCG 2. ส่งเสริม สนับสนุนข้อมูลทางวิชาการ เพื่อบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำข้อเสนอโครงการ 3. สนับสนุน และประสานงานแหล่งงบประมาณทั้งภายในและภายนอกประเทศเพื่อขอรับการสนับสนุนทางการเงินในการดำเนินโครงการ	กบก. (สนับสนุนงบประมาณ) กลช. (สนับสนุนข้อมูลวิชาการ)

ตัวชี้วัด	หน่วย	ค่าเป้าหมาย			กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แนวทาง	หน่วยงาน รับผิดชอบ
		ขั้นต้น	ขั้น มาตรฐาน	ขั้นสูง				
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน								
วัตถุประสงค์ที่ 1 เพิ่มประสิทธิภาพเครื่องมือ กลไกที่เหมาะสมต่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ตลอดจนส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของประชาชน								
เครื่องมือ กลไก ที่สนับสนุน การบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม อย่างยั่งยืน	เรื่อง	3	4	5	พัฒนา/ปรับปรุงนโยบาย กลไก มาตรการที่ ทันสมัย	โครงการพัฒนาเครื่องมือ กลไกในการบริหาร จัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	1. จัดทำนโยบาย กลไก และมาตรการ เพื่อป้องกันและ รองรับการพัฒนาในพื้นที่ โดยกระบวนการทางวิชาการ และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 2. ขับเคลื่อน ติดตาม ประเมินผลนโยบาย กลไก และ มาตรการในพื้นที่ดำเนินการ	กขพ. กธศ. กบก. กยผ. กลช. กตป.
ความเข้าใจของ กลุ่มเป้าหมายใน การตระหนักรู้ด้าน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่ดำเนินการ/ แต่ละประเด็น	ร้อยละ	75	80	85	สร้างความตระหนักรู้แก่ ประชาชน	โครงการส่งเสริมการ เรียนรู้ และความ ตระหนักรู้แก่ประชาชน	1. กำหนดประเด็นและหัวข้อที่ต้องการส่งต่อให้แก่ ประชาชน 2. จัดทำวิธีการ และกระบวนการในการส่งเสริมการ ตระหนักรู้ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับ ประชาชน 3. สร้างกระบวนการเรียนรู้ที่ทันสมัย เข้าถึง ความสนใจของประชาชน	กขพ. กธศ. กบก. กยผ. กลช. กตป. กพส.

ตัวชี้วัด	หน่วย	ค่าเป้าหมาย			กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แนวทาง	หน่วยงาน รับผิดชอบ
		ขั้นต้น	ขั้น มาตรฐาน	ขั้นสูง				
วัตถุประสงค์ที่ 2 สร้างการยอมรับต่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม								
ความเชื่อมั่นของ สาธารณชน	ร้อยละ	80	85	90	สร้างความเชื่อมั่นในการ บริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น	โครงการพัฒนาการ ดำเนินงานเพื่อสร้าง ความเชื่อมั่นขององค์กร	1. จัดทำแบบสอบถามความเชื่อมั่นและความพึงพอใจ 2. ศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ผลจากการทำแบบสอบถาม 3. ปรับปรุงกระบวนการทำงานให้รวดเร็ว ถูกต้องตาม หลักวิชาการ กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง 4. ติดตามประเมินผล	กขพ. กธศ. กบก. กยผ. กลช. กตป.
ความพึงพอใจของ ผู้รับบริการ	ร้อยละ	75	80	85				
วัตถุประสงค์ที่ 3 พัฒนากฎ ระเบียบให้เหมาะสม ทันต่อสถานการณ์								
จำนวนกฎ ระเบียบ ที่ได้รับการทบทวน แก้ไข ปรับปรุง และ/หรือยกเลิก	ฉบับ	3	4	5	ปรับปรุงกฎ ระเบียบ ที่ ใช้ในการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ให้ทันสมัย ลดกฎ ระเบียบที่ไม่จำเป็น ให้ สอดคล้องกับ สถานการณ์ปัจจุบัน	ทบทวนและปรับปรุงกฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับ การบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	1. ศึกษา รวบรวมข้อมูล กฎ ระเบียบที่มีผลบังคับใช้ใน ปัจจุบัน 2. วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของกฎ ระเบียบ ร่วมกับ สถานการณ์และการดำเนินงานในปัจจุบัน 3. ปรับปรุงกฎ ระเบียบให้มีประสิทธิภาพ	กพส. กขพ. กธศ. กบก. กยผ. กลช. กตป.

ตัวชี้วัด	หน่วย	ค่าเป้าหมาย			กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แนวทาง	หน่วยงานรับผิดชอบ
		ขั้นต้น	ขั้นมาตรฐาน	ขั้นสูง				
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกระดับกระบวนการทัศน์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สู่การกำหนดเป้าหมายอนาคตประเทศ								
วัตถุประสงค์ที่ 1 จัดทำมาตรการการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ								
แนวทางการกำหนดมาตรการ EIA เท่าที่มีความจำเป็นและเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ	จำนวนแนวทาง	3	5	9	ทบทวนและกำหนดมาตรการในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเท่าที่มีความจำเป็นและเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ	ทบทวนและปรับปรุงมาตรการในรายงาน EIA	1. รวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลมาตรการที่กำหนดในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการแต่ละประเภทที่ผ่านมา 2. กำหนดมาตรการในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเท่าที่จำเป็น ไม่ซ้ำซ้อน และเหมาะสมในทางปฏิบัติ 3. ติดตามและประเมินผลประสิทธิภาพของมาตรการที่กำหนดในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม	กพส. กปผ.

ตัวชี้วัด	หน่วย	ค่าเป้าหมาย			กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แนวทาง	หน่วยงานรับผิดชอบ
		ขั้นต้น	ขั้นมาตรฐาน	ขั้นสูง				
วัตถุประสงค์ที่ 2 สร้างการยอมรับต่อระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม								
ระดับการยอมรับและความเชื่อมั่นต่อระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น	ร้อยละ	86	87	90	พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมในทุกกระบวนการ	โครงการยกระดับการยอมรับและความเชื่อมั่นต่อระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม	1. พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบ Smart EIA Plus ให้สามารถใช้งานได้อย่างต่อเนื่องและเกิดประโยชน์สูงสุด 2. พัฒนาคู่มือ/แนวทาง เกี่ยวกับระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม 3. ประชาสัมพันธ์ สื่อสาร ข้อมูลอย่างเปิดเผย โปร่งใส โดยเพิ่มช่องทางการสื่อสาร และการรับรู้ของประชาชน/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4. สำรวจความเชื่อมั่นโดยการใช้แบบสอบถามหรือเทคโนโลยีสมัยใหม่ 5. พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการอนุญาตเป็นผู้จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม 6. พัฒนาศักยภาพและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม 7. ติดตาม ประเมินผล และเสริมสร้างศักยภาพหน่วยงานของรัฐที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่แทน สผ. (กระจายภารกิจ การพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม จังหวัด)	กพส. กปผ.

ตัวชี้วัด	หน่วย	ค่าเป้าหมาย			กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แนวทาง	หน่วยงาน รับผิดชอบ
		ขั้นต้น	ขั้น มาตรฐาน	ขั้นสูง				
วัตถุประสงค์ที่ 3 เพิ่มประสิทธิภาพการพิจารณารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม								
การพิจารณา EIA โครงการเอกชน เร็วกว่าที่กฎหมาย กำหนด	ระยะ เวลา เฉลี่ยใน การ ดำเนิน การนับ แต่วันที่ ได้รับ เรื่อง	90	85	80	ลดระยะเวลา การพิจารณา EIA ที่ถูกต้องตามหลัก วิชาการ และกฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง ให้ รวดเร็วขึ้น	โครงการเพิ่ม ประสิทธิภาพการ พิจารณา EIA เพื่อ การบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม โครงการ ต่างๆ	จัดทำแนวทางที่เกี่ยวข้องกับ EIA ให้ครบถ้วนทุกประเภท โครงการและเป็นมาตรฐาน	กปผ.
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 ภาครัฐทันสมัยด้านระบบและบุคลากร								
วัตถุประสงค์ที่ 1 องค์กรมีฐานข้อมูลและเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพ ทันสมัย								
ความสำเร็จของ ฐานข้อมูลของ องค์กรที่เป็น ปัจจุบันและ เผยแพร่สู่สาธารณะ	ร้อยละ	90	95	100	จัดทำระบบฐานข้อมูล/ แพลตฟอร์มส่งเสริมการ ทำงานที่ทันสมัย	โครงการเพิ่ม ประสิทธิภาพฐานข้อมูล ของหน่วยงาน	1. ประเมินฐานข้อมูลภายในองค์กรที่มีอยู่ เพื่อพิจารณา ความสำคัญ จำเป็นของการมีอยู่ของข้อมูล 2. วิเคราะห์ความต้องการของผู้รับบริการ เพื่อจัดทำ หรือปรับปรุงระบบฐานข้อมูลที่มีอยู่ให้ตรงกับความต้องการ 3. พัฒนาฐานข้อมูลในรูปแบบที่ทันสมัย เข้าถึงได้ง่าย	หน่วยงาน ที่มี ฐานข้อมูล/ ระบบ

ตัวชี้วัด	หน่วย	ค่าเป้าหมาย			กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แนวทาง	หน่วยงาน รับผิดชอบ
		ขั้นต้น	ขั้น มาตรฐาน	ขั้นสูง				
ความสำเร็จของการเปลี่ยนผ่านกระบวนการทำงานและกระบวนการให้บริการสู่ระบบดิจิทัล	ร้อยละ	60	70	80		โครงการพัฒนาเปลี่ยนผ่านกระบวนการทำงานไปสู่ระบบดิจิทัล	1. รวบรวมประเมินกระบวนการทำงานของหน่วยงาน 2. พัฒนาระบบการทำงานเปลี่ยนผ่านสู่ระบบ Digital (Data Source, Data Management, Data Analytics, Data Utilization) 3. ปรับปรุงกระบวนการทำงานและเชื่อมโยงฐานข้อมูลสู่ระบบ Digital 4. จัดทำรูปแบบการให้บริการประชาชนเป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service) 5. ประมวลผลและสื่อสารสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหาร และใช้เป็นสื่อเผยแพร่สู่ประชาชน	ทุก หน่วยงาน
วัตถุประสงค์ที่ 2 บุคลากรมีความเชี่ยวชาญ มีศักยภาพรองรับวิถีและนวัตกรรมใหม่								
บุคลากรที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ	ร้อยละ	70	80	90	พัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากร	1. โครงการจัดการความรู้ (KM) สผ. 2. โครงการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	1. วิเคราะห์สถานการณ์ศักยภาพ ความสามารถของบุคลากร และประเมินความต้องการในอนาคตของหน่วยงาน 2. จัดทำแผนการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร 3. จัดการฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพ 4. ติดตามและประเมินผลบุคลากรที่เข้ารับการพัฒนา	สสค. กตป. กบก.

ตัวชี้วัด	หน่วย	ค่าเป้าหมาย			กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แนวทาง	หน่วยงาน รับผิดชอบ
		ขั้นต้น	ขั้น มาตรฐาน	ขั้นสูง				
วัตถุประสงค์ที่ 3 เพิ่มความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง								
ผู้ติดตามรวมของ ทุกช่องทาง ติดต่อสื่อสาร	จำนวน ผู้ติดตาม (Followers)	9,000	10,000	11,000	เพิ่มช่องทาง ติดต่อสื่อสารนำเสนอ ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการดำเนินงาน ขององค์กรกับผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องอย่าง มีประสิทธิภาพ	จัดทำ Contents และ ช่องทางสื่อสารที่มี ประสิทธิภาพ	1. ศึกษา วิเคราะห์ ความสนใจของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อ จัดทำแนวทาง และรูปแบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เข้าถึงความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย 2. ประเมินประสิทธิภาพของช่องทางสื่อสาร และ กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการสื่อสาร 3. วางแผน ออกแบบ และจัดทำ Contents ที่สื่อสารได้ ง่าย และเป็นที่สนใจ สร้างการรับรู้กับกลุ่มผู้รับบริการ และ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการดำเนินการกิจงานของ องค์กร 4. ติดตามประเมินผล	สกก.
ช่องทาง ติดต่อสื่อสารทาง ระบบดิจิทัล	จำนวน ช่องทาง สื่อสาร	3	4	5				

ตัวชี้วัด	หน่วย	ค่าเป้าหมาย			กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แนวทาง	หน่วยงาน รับผิดชอบ
		ขั้นต้น	ขั้น มาตรฐาน	ขั้นสูง				
ความพึงพอใจ ผู้รับบริการต่อ การใช้งานระบบ สารสนเทศ/ การให้บริการ ของ สผ.	ร้อยละ	80	85	90	บริการประชาชน ได้อย่างรวดเร็ว เข้าถึง ง่าย ปลอดภัย และมี ประสิทธิภาพ	จัดทำแผนงานพัฒนา กระบวนการทำงานและ การให้บริการด้วย เทคโนโลยีดิจิทัล/ นวัตกรรม	1. จัดทำแผนการพัฒนาและปรับปรุงองค์กร ให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงและความความคิดเห็นของ กลุ่มเป้าหมาย 2. ส่งเสริมวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นผู้รับบริการและ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 3. ยกระดับความสัมพันธ์กับกลุ่มผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญผ่านการให้ข้อมูลสารสนเทศ ความรู้ อย่างสม่ำเสมอ 4. นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงาน และ ให้บริการประชาชนผ่านระบบดิจิทัล ที่ประชาชนสามารถเข้าถึง ใช้ได้ง่าย และพัฒนาบริการ แบบครบวงจร	สลก. กตป.
วัตถุประสงค์ที่ 4 ลดโอกาสการดำเนินงานที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่องค์กร								
ร้อยละความสำเร็จ ของการดำเนินการ ตามแผนบริหาร จัดการความเสี่ยง และการควบคุม ภายใน สผ.	ร้อยละ	80	85	90	จัดทำแผนบริหารจัดการ ความเสี่ยงและควบคุม ภายใน	การจัดทำแผนบริหาร จัดการความเสี่ยงและ ควบคุมภายใน	1. จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงและการควบคุม ภายใน สผ. 2. วางระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงและควบคุม ภายในทั้งองค์กร 3. การดำเนินการ ติดตามและประเมินผล	กพร. กตภ. กอง/กลุ่ม อิสระ

ตัวชี้วัด	หน่วย	ค่าเป้าหมาย			กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แนวทาง	หน่วยงาน รับผิดชอบ
		ขั้นต้น	ขั้น มาตรฐาน	ขั้นสูง				
วัตถุประสงค์ที่ 5 มีระบบการบริหารงานที่ดี ทันสมัย โปร่งใส ไร้ทุจริต มีคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล								
ค่าคะแนน ITA จากการประเมิน ของ ปปช.	คะแนน	85	90	95	จัดทำกลไกเพื่อลดการ ทุจริต มีคุณธรรม จริยธรรม และ ธรรมาภิบาล	การประเมินคุณธรรม และความโปร่งใสในการ ดำเนินงานของหน่วยงาน ภาครัฐ	1. ปลุกฝังวิถีคิด ปลุกจิตสำนึก ให้มีวัฒนธรรมและ พฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต 2. สร้างพื้นที่และสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม หรือการทำความดี และยกย่องเชิดชูเกียรติบุคคลด้านการ ส่งเสริมคุณธรรม 3. ส่งเสริม พัฒนา และเผยแพร่ระบบการบริหารจัดการ ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ และการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ร่วมกับบุคลากรใน หน่วยงาน ภาครัฐและเครือข่าย	กจธ.
ผลงานขององค์กร หรือบุคลากรเป็นที่ ยอมรับจาก หน่วยงานภายนอก	รางวัล	8	10	12	พัฒนากระบวนการ ดำเนินงานขององค์กรให้ ทันสมัย เป็นไปตาม มาตรฐานระดับสูง ตลอดจนพัฒนา ศักยภาพของบุคลากร	ส่งเสริมและขับเคลื่อน งานขององค์กรตาม เกณฑ์มาตรฐานระดับสูง	1. ศึกษา วิเคราะห์หลักเกณฑ์การพิจารณาแนวทางการ ยกระดับการทำงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับสูง 2. จัดทำแนวทางและแผนส่งเสริมการดำเนินงานของ องค์กรให้เป็นไปตามมาตรฐานระดับสูง เช่น รางวัลเลิศรัฐ (รางวัลองค์กรคุณธรรม) รางวัล ITA และ การประกัน คุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ เป็นต้น 3. ส่งเสริมกระบวนการสร้างความตระหนักรู้และ ความสำคัญในการพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น พร้อมทั้งส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อยกย่อง หรือชมเชย หน่วยงานภายในหรือบุคลากรที่ได้รับรางวัลหรือสนับสนุน ให้องค์กรได้รับรางวัล	กพร. กตภ. กจธ. กอง/กลุ่ม อิสระ

ส่วนที่ 5

แนวทางการขับเคลื่อนแผนฯ
ไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล

ส่วนที่ 5

แนวทางการขับเคลื่อนแผนฯ ไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล

1

แนวทางการขับเคลื่อนแผนฯ ไปสู่การปฏิบัติ

- 1) การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ให้กองและกลุ่มอิสระ ตระหนักถึงความสำคัญและพร้อมเข้าร่วมในการผลักดันแผนยุทธศาสตร์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไปสู่การปฏิบัติ
- 2) จัดทำแนวทางการสื่อสารประชาสัมพันธ์ ที่สามารถเข้าถึงบุคลากรของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระสำคัญของแผนยุทธศาสตร์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 3) พัฒนาศักยภาพที่เกี่ยวข้องให้สามารถทำหน้าที่สื่อสารและถ่ายทอดสาระสำคัญของแผนยุทธศาสตร์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการส่งเสริมวัฒนธรรมการทำงานแบบมุ่งเน้นยุทธศาสตร์ เพื่อให้มีความสำคัญกับการสื่อสารยุทธศาสตร์โดยกำหนดเป็นนโยบายจากผู้บริหารทุกระดับ
- 4) สร้างความเชื่อมโยงระหว่างแผนยุทธศาสตร์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และแผนระดับอื่น ๆ เพื่อนำไปสู่การบูรณาการประสานการปฏิบัติภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่มีความเชื่อมโยงกัน และเพื่อให้การกำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม มีความชัดเจนและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- 5) ควรมีการประชุมปรึกษาหารือเรื่องแผนยุทธศาสตร์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อทบทวนและพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ฯ ให้ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง
- 6) สร้างระบบการติดตามประเมินผล และกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ

2

การติดตามประเมินผล

การติดตามประเมินผลเป็นกระบวนการที่สำคัญของแผนยุทธศาสตร์ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายการให้บริการของหน่วยงาน ผลลัพธ์ ผลผลิต และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้

- 1) การประเมินผลก่อนดำเนินการ (Pre-Project Evaluation) ใช้ระบบการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงบประมาณ เป็นเครื่องมือในการประเมินผลก่อนการดำเนินโครงการ เช่น การนำความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้รับบริการมาจัดทำเป็นโครงการ หรือไม่ควรจัดทำโครงการหรือกิจกรรมที่ดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่องแต่ยังไม่บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ เป็นต้น ซึ่งจะช่วยประเมินความเหมาะสมก่อนการตัดสินใจดำเนินโครงการ เพื่อตรวจสอบความพร้อมและความเหมาะสม

ในด้านความจำเป็นในการดำเนินงาน (Need Assessment) ปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ ความเป็นไปได้ของการดำเนินโครงการ ความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และแนวทางการแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งการสนองตอบต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ ยังมีการประเมินตนเองร่วมกับการพิจารณาข้อมูลรอบด้าน เช่น รายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อมประจำปี และข้อร้องเรียนต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เป็นต้น โดยกำหนดให้กองผู้เสนอโครงการเป็นผู้ประเมินโครงการ

2) การติดตามประเมินผลระหว่างการดำเนินการ (On-Going Monitoring and Evaluation) เพื่อติดตามความก้าวหน้าของโครงการ ทั้งในส่วนของผลการดำเนินงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ โดยมีรายละเอียดข้อมูลต่างๆ ตามยุทธศาสตร์ เป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนด การติดตามและประเมินผลจะดำเนินการทุก 3 เดือน (ไตรมาส) หรือทุกเดือนในกรณีที่เป็นภารกิจที่มีความสำคัญเร่งด่วน การติดตามผลการดำเนินโครงการจะใช้วิธีการประเมินตนเองผ่านระบบติดตามและประเมินผลโครงการ (E-Project Tracking) นอกจากนี้ ยังมีการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปี ซึ่งมีการรายงานผลทุกไตรมาส กรณีที่เป็นโครงการที่ได้รับ การกำหนดให้เป็นตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการประจำปีของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การจัดตั้งคณะทำงานติดตามการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี เป็นประจำทุก 1-2 เดือน เพื่อเร่งรัดการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงานงบประมาณประจำปี โดยกำหนดให้กอง เป็นผู้ประเมินความก้าวหน้าของโครงการร่วมกับกลุ่มงานแผนงานและงบประมาณ และรายงานต่อผู้บริหารเป็นประจำทุกเดือน

3) การประเมินผลเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน (Post or End of Project Evaluation) เป็นการประเมินผลผลิตและความสำเร็จของการดำเนินงานเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ ว่าเป็นไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่ บรรลุตามเป้าหมายเพียงใด และมีประสิทธิภาพหรือไม่ โดยสรุปผลเป็นภาพรวมของการดำเนินงาน (Summative) ผ่านการประเมินผลในภาพรวมของแผนยุทธศาสตร์ รวมถึงการรายงานผลการวิเคราะห์ระดับความสำเร็จในการดำเนินงานจากการใช้จ่ายงบประมาณ

3

เครื่องมือในการติดตามประเมินผล

1. ระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐ แบบอิเล็กทรอนิกส์ : Government Fiscal Management Information System (GFMS)

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้นำระบบ GFMS มาเพื่อใช้ในระบบงบประมาณ ระบบการจัดซื้อจัดจ้าง ระบบรับและนำส่ง ระบบเบิกจ่ายเงิน ระบบบัญชีแยกประเภท และระบบบริหารทรัพยากรบุคคล โดยมีการนำเข้าสู่ข้อมูลในระบบและรายงานผลออกมาในรูปแบบการติดตามผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ซึ่งจะสามารถรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณได้ตรงกับความ เป็นจริง และมีความรวดเร็ว

2. กลไกคณะกรรมการและคณะทำงาน

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกำหนดการรายงานผลการติดตามผลการดำเนินงานแผนยุทธศาสตร์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยให้กอง/กลุ่มอิสระ รายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงานในรายไตรมาสผ่านการนำเสนอข้อมูลทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และสรุปผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณเข้าที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติราชการ สผ. หรือคณะทำงานจัดทำแผนกลยุทธ์ สผ.

3. ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ : Electronic Monitoring and Evaluation System of National Strategy and Country Reform (eMENSCR)

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ใช้ระบบ eMENSCR ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มาใช้สำหรับการติดตาม ตรวจสอบ แผนงาน/โครงการสำคัญ เพื่อตอบเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนระดับต่าง ๆ ทั้ง ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ รวมถึงแผนปฏิบัติการราชการ และแผนปฏิบัติการด้าน ต่าง ๆ

4. ระบบติดตามและประเมินผลโครงการ : e – Project Tracking System

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ใช้ระบบ e – Project Tracking System ซึ่งจัดทำโดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มาใช้ในการติดตามประเมินผลแผนงาน/โครงการ กิจกรรมที่ดำเนินการ แบบทันที่ ซึ่งจะมีการรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินการ และรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณแบบทันที่ เพื่อให้ผู้บริหารจะสามารถทราบสถานะของการดำเนินการล่าสุด และสามารถใช้อ้างอิงข้อมูลล่าสุดมาใช้ในการตัดสินใจ ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และลดความเสียหายต่อการดำเนินการ

ภาคผนวก ก

หลักการ เหตุผล ในการปรับปรุง

แผนยุทธศาสตร์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 - 2570)

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566 - 2570) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพ พัฒนาและต่อยอดจากแผนกลยุทธ์ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2561 – 2580 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2562) เป็นความมุ่งมั่นที่จะกำหนดเป้าหมายการพัฒนาการทำงานของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ เป็นรูปธรรม ตอบสนองการให้บริการประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ทันสมัย สามารถกำหนดทิศทางที่ชัดเจน ที่หน่วยงานควรมุ่งไปในระยะ 5 ปี

แผนยุทธศาสตร์ฯ เป็นช่วงเวลาที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) ที่มีเป้าหมายหลักในการปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริการไปสู่ความยั่งยืน และการเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่ รวมทั้งผลกระทบสืบเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (covid-19)

ดังนั้น การขับเคลื่อนการพัฒนาหน่วยงาน จึงต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาเครื่องมือ กลไก ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน ร่วมกับการเพิ่มศักยภาพของบุคลากรและระบบสนับสนุนการทำงานให้รวดเร็วมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

ภาคผนวก ข

วิวัฒนาการ แผนยุทธศาสตร์สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และที่มาที่ไป

แผนยุทธศาสตร์สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีจุดเริ่มต้นจาก คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2558 เห็นชอบให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) เพื่อใช้ในการขับเคลื่อน การพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม (สผ.) จึงได้จัดทำแผนกลยุทธ์ สผ. ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ขึ้นเพื่อกำหนดทิศทาง ของการดำเนินงานด้านนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องต่อยุทธศาสตร์ชาติ เป็นหลัก และพิจารณายึดถือนโยบายและแผนของชาติในทุกระดับที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องและตอบสนอง กับแนวโน้ม ทิศทางและสถานการณ์ปัจจุบันของประเทศ ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2560-2579) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม (พ.ศ. 2560-2564) และแผนยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) รวมทั้งเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

ภาพแสดงเล่มแผนกลยุทธ์ สผ. ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579)

โดยได้มีการทบทวนสภาพปัจจุบันขององค์กรตามกระบวนการการวิเคราะห์ปัจจัยทางยุทธศาสตร์ วิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอก วิเคราะห์จุดแข็ง (Strength) จุดอ่อน (Weakness) โอกาส (Opportunity) และอุปสรรค/ภัยคุกคาม (Threat) เพื่อนำไปสู่การกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่เป็นภารกิจ

ที่ต้องมุ่งเน้นและให้ความสำคัญ และเป้าประสงค์ ตัวชี้วัด กลยุทธ์เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยแผนกลยุทธ์ สผ. ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) มีประเด็นยุทธศาสตร์ดังนี้

1. เพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
2. พัฒนาและส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพ
3. สื่อสารประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างภาพลักษณ์องค์กร
4. สร้างกระแสนวัตกรรมและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ต่อมาในปี พ.ศ. 2561 สผ. ได้ทบทวนแผนกลยุทธ์ สผ. ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561 ขึ้น เพื่อปรับปรุงการกำหนดทิศทางของการดำเนินงานด้านนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยปรับเปลี่ยนนโยบายและแผนของชาตินโยบายและแผนของชาติในทุกระดับที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับแนวโน้ม ทิศทางและสถานการณ์ปัจจุบันของประเทศ ณ ขณะนั้น ซึ่งเพิ่มเติมในส่วนของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 43 (2), 50 (8), 57 (2), 58 และ 72 (3) และมีการปรับเปลี่ยนประเด็นยุทธศาสตร์ดังนี้

1. เพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
2. บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเชิงป้องกัน พัฒนาและส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพ
3. สื่อสารองค์กร และความรับผิดชอบต่อสังคม
4. สร้างกระแสนวัตกรรมและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ภาพแสดงเล่มแผนกลยุทธ์ สผ. (พ.ศ. 2560-2579) ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561

จากนั้น สผ. ได้ทบทวนแผนกลยุทธ์ สผ. อีกครั้งในปี พ.ศ.2562 และจัดทำเป็นแผนกลยุทธ์ สผ. (พ.ศ. 2561-2580) ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2562 เพื่อปรับปรุงการกำหนดทิศทางของการดำเนินงาน ด้านนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้สอดคล้องและตอบสนองกับแนวโน้ม ทิศทาง และสถานการณ์ปัจจุบันของประเทศ ประกอบด้วย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580) แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2565) แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม (พ.ศ. 2560 - 2565) และแผนยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ 20 ปี เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) รวมทั้งแผนระดับ 3 ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีการปรับเปลี่ยนประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. สร้างนวัตกรรมการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
2. เสริมสร้างหุ้นส่วนการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเชิงรุกให้มีประสิทธิภาพ
3. เสริมสร้างภาพลักษณ์องค์กร และความรับผิดชอบต่อสังคม
4. ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม (ค่านิยม) ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ภาพแสดงเล่มแผนกลยุทธ์ สผ. (พ.ศ. 2561-2580) ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2562

และในปี พ.ศ.2566 สผ. มีโครงการทบทวนแผนกลยุทธ์ สผ. ขึ้น โดยเปลี่ยนชื่อจากแผนกลยุทธ์เป็นแผนยุทธศาสตร์ และลดระยะเวลาของแผนลงเหลือ 5 ปี เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของสภาพแวดล้อมและ

สถานการณ์รอบโลก ตามหลักการและเหตุผลในการปรับปรุงแผนยุทธศาสตร์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570) สผ.
(ภาคผนวก ก) ซึ่งมีการปรับเปลี่ยนประเด็นยุทธศาสตร์ดังนี้

1. บูรณาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเชิงพื้นที่เพื่อรองรับการเติบโตเศรษฐกิจอย่างสมดุลและยั่งยืน
2. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
3. การยกระดับกระบวนการทัศน์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสู่การกำหนดเป้าหมายอนาคตประเทศ
4. ภาครัฐทันสมัยด้านระบบและบุคลากร

ภาพแสดงเล่ม แผนยุทธศาสตร์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570) สผ.

ภาคผนวก ค

ภาพการดำเนินงานและกิจกรรมในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ สผ. ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570)

1. ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ จำนวน 2 ครั้ง เพื่อกำหนดสภาพแวดล้อมองค์กร

ภาพการดำเนินงานและกิจกรรมในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ สผ. ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570)

ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อการจัดทำแผนยุทธศาสตร์

- จำนวน 2 ครั้ง เพื่อกำหนดสภาพแวดล้อมองค์กร

ภาพการดำเนินงานและกิจกรรมในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ สผ. ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570)

ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อการจัดทำแผนยุทธศาสตร์

- จำนวน 2 ครั้ง เพื่อกำหนดสภาพแวดล้อมองค์กร

2. กิจกรรมประกวดวิสัยทัศน์ สผ. ระหว่างวันที่ 19 พฤษภาคม 2566 – 5 มิถุนายน 2566 และกิจกรรม
สำรวจค่านิยมองค์กร รอบที่ 1 วันที่ 14 มิถุนายน 2566 และ รอบที่ 2 วันที่ 22 มิถุนายน 2566

**กิจกรรมประกวดวิสัยทัศน์ สผ. ระหว่างวันที่ 19 พฤษภาคม 2566 – 5 มิถุนายน 2566 และ
กิจกรรมสำรวจค่านิยมองค์กร**

**รอบที่ 1 วันที่ 14 มิถุนายน 2566
และ รอบที่ 2 วันที่ 22 มิถุนายน 2566**

กิจกรรมประกวดวิสัยทัศน์ สม. ระหว่างวันที่ 19 พฤษภาคม 2566 – 5 มิถุนายน 2566 และ
กิจกรรมสำรวจค่านิยมองค์กร

รอบที่ 1 วันที่ 14 มิถุนายน 2566
และ รอบที่ 2 วันที่ 22 มิถุนายน 2566

3. การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การแปลงแผนยุทธศาสตร์ สผ. ไปสู่การปฏิบัติ ระหว่างวันที่ 3 - 4 กรกฎาคม 2566

**การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การแปลงแผนยุทธศาสตร์ สผ. ไปสู่การปฏิบัติ
ระหว่างวันที่ 3 - 4 กรกฎาคม 2566**

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

OFFICE OF NATURAL RESOURCES AND ENVIRONMENTAL POLICY AND PLANNING

